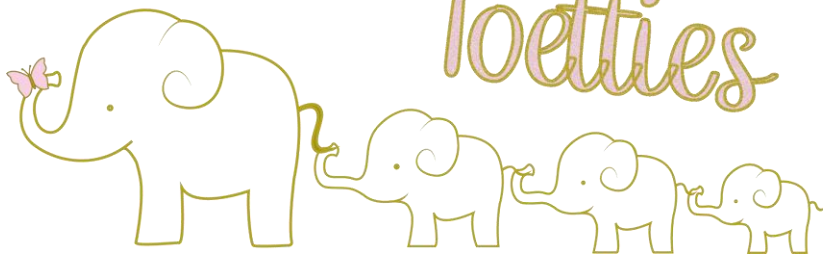

Pedagogisch beleid

Dagopvang

Toya's

Toetties

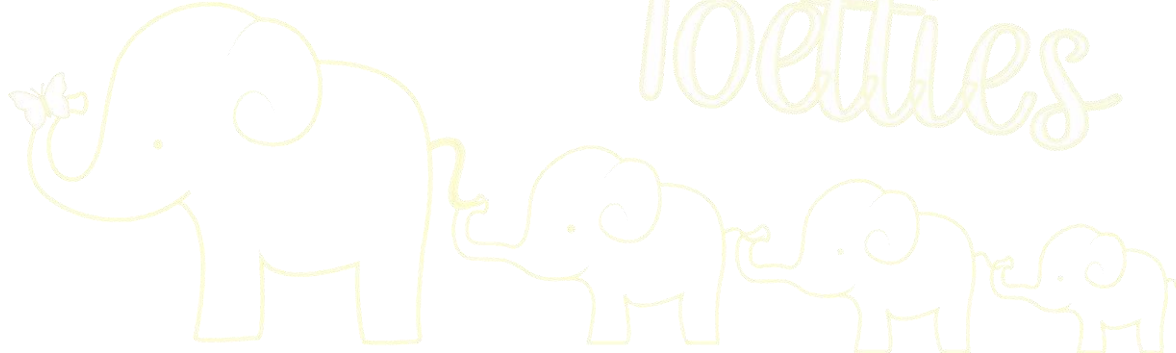
Inhoudsopgave

1.1 Inleiding	3
1.2 De stamgroepen.....	3
1.3 Ondersteuning van de beroepskrachten bij hun werkzaamheden door andere volwassenen.....	
3	
1.4 De dagelijkse structuur.....	4
1.5 Meerwaarde van Toya's Toetties.....	4
1.6 De oudercommissie.....	4
1.7 Aanwezigheid medewerkers, 3-uurs regeling.....	55
1.8 Medewerkers & stagiaires.....	
1.9 Pedagogisch beleidsmedewerker/coach.....	8
1.10 Mentorschap.....	8
1.11 Uitstapjes met de kinderen.....	88
1.12 Overdracht naar peutergroep, BSO en/ of school.....	99
2. De pedagogische visie	109
2.1 De 4 pedagogische basisdoelen.....	109
2.2 Algemene uitgangspunten.....	190
2.3 De pedagogen die ten grondslag liggen aan de pedagogische visie.....	1112
Loris Malaguzzi:.....	1212
Janusz Korczak.....	12
Aletha Solter:.....	1313
Emmi Pikler:.....	13
Rudolf Steiner:.....	14
Thomas Gordon:.....	15
3. Het waarborgen van emotionele veiligheid	15
3.1 Inleiding.....	1515
3.2 De aspecten van een emotioneel veilige situatie.....	1515
3.3 Het wennen.....	15
3.4 Hechting en vertrouwen.....	1616
3.5 9 contactprincipes.....	1617
3.6 Verzorging.....	1717
3.7 Onacceptabel gedrag.....	1718
3.8 De sfeer in de groep.....	1819
3.9 Contact met ouders en informatieoverdracht.....	19
4. Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van de persoonlijke competentie	20

20

4.1 Inleiding	2020
4.2 Het volgen van de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen	2020
4.3 Ontwikkelen door spel	2122
4.4 Thematisch werken.....	22
4.5 Visie op speelmateriaal	2323
4.6 Gebruik van radio, televisie, computer en tablet.....	2425

5. HET BIEDEN VAN MOGELIJKHEDEN VOOR KINDEREN TOT ONTWIKKELING VAN DE SOCIALE COMPETENTIE	2526
5.1 INLEIDING	2526
5.2 CONTACT MET LEEFTIJDGENOOTJES	2526
5.3 CONFLICTEN MET LEEFTIJDGENOOTJES.....	2627
5.4 DE GROEPSRUIMTES	227
6. HET OVERDRAGEN VAN WAARDEN EN NORMEN.....	229
6.1 INLEIDING	229
6.2 HOE WE BIJDRAGEN AAN DE OVERDRACHT VAN NORMEN EN WAARDEN	229
6.3 HET PLAATSINGSGESPREEK EN DE DAGELIJKSE MONDELINGE COMMUNICATIE	2930
BIJLAGE 1 : STAGEPROCEDURE	32
BIJLAGE 2 PROTOCOL OPVALLEND GEDRAG	35

1. Informatie over de locatie

1.1 Inleiding

Toya's Toetties is een kleinschalige kinderopvang te vinden in de kanaalstraat 12a in oost-souburg. Het beschikt over twee groepen een kinderdagopvang en een BSO groep. Wij bieden de kinderen een veilige en gezonde omgeving aan. Waar ze zichzelf kunnen zijn en kunnen ontdekken. Ons pedagogisch beleids plan geeft inzicht over onze werkwijze en hoe wij denken over normen en waarden.

1.2 De stamgroepen

De locatie beschikt over 1 groep dagopvang van 12 kinderen voor de leeftijd van 0 tot 4 jaar.

Een BSO groep van 11 kinderen voor de leeftijd van 4 tot 13 jaar.

De kinderen hebben een vaste pedagogisch medewerkers die aan de locatie zijn gekoppeld. Elk kind heeft een mentor: een pedagogisch medewerker die contactpersoon is voor de ouders, de observaties en oudergesprekken doet en belangrijke informatie doorgeeft aan collega's.

Kinderen jonger dan 1 jaar krijgen 2 vaste gezichten (of 3 als er per dag 3 PM'ers werken) toegewezen, waarvan 1 de mentor is. Kinderen vanaf 1 jaar krijgen 3 (of 4) vaste gezichten. Er wordt altijd één van de vaste gezichten ingepland, uitgezonderd overmacht-situaties bijvoorbeeld als er bij ziekte, verlof of vakantie echt geen mogelijkheid is om een vast gezicht in te plannen. We zorgen er dan wel voor dat het kind wel bekend is met één of meerdere pedagogisch medewerkers die dag.

Ouders kunnen naast de vaste dagdelen ook extra dagdelen aanvragen via kovnet. Dit wordt alleen toegezegd als de beroepskracht-kindratio het toe laat dat het kind extra komt. Bij het plaatsen van een kind op een andere dag dan de vaste dag, wordt er ook gekeken of het kind aansluiting heeft in de groep en een pedagogisch medewerker kent. In het geval van een baby moet het één van de vaste gezichten zijn.

1.3 Ondersteuning van de beroepskrachten bij hun werkzaamheden door andere volwassenen.

De pedagogisch medewerkers worden op verschillende manieren ondersteund door andere volwassenen. Ten eerste is er de algemene ondersteuning (coaching op de werkvloer) de houder. Ten tweede is de coaching van de pedagogisch coach dat is Theresia Tel. Deze coaching kan plaats vinden op de werkvloer tijdens het werk, in individuele gesprekken of tijdens teamvergaderingen of werkbegeleiding. Als laatste is er de inhoudelijke ondersteuning door structurele deskundigheidsbevordering, gegeven door externe partijen.

Jaarlijks volgen de medewerkers een (herhalings-) cursus kinder-EHBO. Daarnaast krijgen alle medewerkers jaarlijks BHV-training.

De aandacht-functionaris Montoya Corbijn die het aanspreekpunt is bij vermoedens van kindermishandeling volgt regelmatig een training op dit gebied.

Wanneer er 1 pedagogisch medewerker op de groep staat wordt er altijd geregeld dat er een achterwacht is voor het geval er een calamiteit is. Deze achterwacht is op maximaal 15

min. rij-afstand van de locatie.

Wanneer er meerdere pedagogisch medewerkers aanwezig zijn en er is een calamiteit, wordt de houder direct gewaarschuwd zodat er zo snel mogelijk ondersteuning geboden kan worden (zie ook noodplan)

1.4 De dagelijkse structuur

Hieronder volgt het algemene dagritme.

Hierbij is het zo dat we de individuele behoefte boven het dagritme stellen. Als een kind bijvoorbeeld te moe is om mee te doen met een activiteit of om te eten kan het zijn dat dit kindje eerst gaat slapen. Het kan ook zijn dat er iets afgeweken wordt van het dagritme. Wanneer de kinderen bijvoorbeeld nog niet uitgespeeld zijn buiten, kan het zijn dat het eten iets wordt uitgesteld. Baby's hebben sowieso hun eigen ritme van slapen en drinken/eten.

- 7.00 tot 9.15 uur	inloop, vrij spel
- 09.30 uur	fruit of cracker eten + drinken(water of thee) + boekje lezen of zingen
- 10.00 uur	verschonen, daarna spelen of een activiteit (zowel binnen als buiten)
- 11.30 uur	brood eten + drinken (karne-melk of water), wij doen een moment stilte voor de kinderen die willen bidden.
- 12.15 uur	tafel afruimen, verschonen en kinderen naar bed brengen
- 14.00 uur	thee of water drinken + fruit of koekje, verschonen
- 14.30 uur	spelen of activiteit (binnen of buiten)
- 16.00 uur	verschonen, daarna drinken + cracker, soepstengel of groente snack
- vanaf 16.30 uur	ophalen, vrij spel

Hierboven staat kort beschreven hoe onze dagindeling eruit ziet. Wij nemen voor elk moment en onderdeel rustig de tijd en ruimte om het met de kinderen te ondernemen. Wij zorgen ervoor dat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen op de groep.

1.5 Meerwaarde van Toya's Toetties

Toya's Toetties is een uniek locatie in het hart van Oost-souburg gelegen in de winkelstraat. Waardoor de locatie vele uitwijk mogelijkheden heeft waaronder, de burcht, speeltuin, winkels, bakkerij, de molen of een uitje naar de treinen te kijken.

Toya's Toetties is centraal gelegen voor zowel bewoners van Vlissingen als Middelburg.

Wij vinden het belangrijk om op de behoefte van ieder kind in te kunnen spelen. Ieder kind mag zijn unieke zelf zijn.

Wij bieden de kinderen een veilige en gezonde omgeving aan, waar kinderen zichzelf kunnen ontplooien en waar het kind ook echt kind mag zijn.

1.6 De oudercommissie

Omdat Toya's Toetties net gestart is, is er nog geen oudercommissie gevormd. De oudercommissie moet wettelijk gezien binnen een half jaar na de start van de opvang aanwezig zijn. Wij doen ons uiterste best om deze oudercommissie zo snel mogelijk vorm te geven.

De oudercommissie adviseert Toya's Toetties over het beleid ten aanzien van:

- de uitvoering van het bieden van verantwoorde kinderopvang
- voeding, pedagogische visie, veiligheid en gezondheid;
- openingstijden;
- spel- en ontwikkelingsactiviteiten;

- klachten en klachtenregeling;
- de prijs van kinderopvang.

De leden van de oudercommissie worden gekozen uit en door de ouders waarvan een kind door Toya's Toetties opgevangen wordt. In de praktijk zijn er meestal minder kandidaten dan zetels en worden de oudercommissieleden zonder verkiezingen benoemd. De bevoegdheden en facilitering (budget, ondersteuning) van de oudercommissie worden vastgelegd in een reglement.

De oudercommissie kan zelf bepalen hoe ze haar adviestaken uitvoert. Vaak gebeurt dat in bijeenkomsten, waarin de leden met elkaar en met de houder en medewerkers onderwerpen bespreken.

1.7 3-uurs regeling en aanwezigheid medewerkers

3-uursregeling

Toya's Toetties wil zorgen voor zoveel mogelijk continuïteit op de groepen en zo weinig mogelijk wisselende gezichten. Daarom werken de pm-ers zoveel mogelijk dagdiensten. In de meeste gevallen.

Wettelijk is bepaald dat kinderopvangorganisaties per groep 3 uur per dag mogen afwijken van de 'Beroepskracht-kind-ratio' (BKR), de zogenaamde 3-uurs regeling. In totaal wordt er niet langer dan 3 uur van de BKR afgeweken. We controleren door het jaar heen op verschillende momenten of de 3-uursregeling nog op de juiste manier wordt ingezet, door een analyse van de breng- en haaltijden of de ouders en kinderen voldoende aandacht krijgen en de pauzetijden van de PM'ers.

Als de groep te druk is voor 1 PM'er, omdat er structureel veel kinderen vroeg komen, of juist laat worden opgehaald (ook al past dit binnen de 3-uursregeling) dan bekijken we hoe we de situatie aan kunnen passen. Door bijvoorbeeld de 2^e PM'er eerder te laten komen of langer door te laten werken

Op de volgende momenten wijken we mogelijk (afhankelijk van het precieze aantal kinderen) af van de BKR.:

Tussen 7.00u en 8.00u ,tijdens de pauzes van de pm-ers. Om 12.30u gaat er 1 pm-er om pauze en om 13.00u gaat 1 pm-er als de andere pm-er weer terug is. en tussen 17.00u en 18.00u of tussen 17.30u en 18.30u .

Het kan ook voorkomen dat er in de ochtend niet afgeweken word omdat de pm-ers tegelijk beginnen, dan word de drie-uursregeling tijdens de pauze momenten en aan het einde van de dag ingezet.

Tijdens de pauze van de PM'ers wijken we ook af van de BKR. De pauzes vinden over het algemeen plaats tussen 12.30 en 13.30 uur. De PM'ers schuiven soms iets met hun pauzetijd als dit noodzakelijk is voor de goede begeleiding van de kinderen. Ze plannen het zo dat ze om pauze gaan als er een aantal kinderen slapen, zodat de collega de kinderen die wakker zijn goed kan begeleiden, door een activiteit aan tafel te bieden

De volgende pedagogische afwegingen gelden bij het afwijken van de BKR:

welzijn van de kinderen

Er wordt regelmatig geëvalueerd met de pedagogisch medewerkers of de kinderen voldoende gezien en begeleid kunnen worden tijdens het afwijken van de BKR. Er wordt vast gehouden aan het dagritme en er is voldoende aandacht voor de kinderen.

Aan het begin en einde van de dag wordt er voor een rustig moment gezorgd, de kinderen zitten aan tafel met spelmateriala of zijn indien mogelijk buiten met de medewerker(s) .

Aantal kinderen waarmee we afwijken van de BKR

Wanneer de BKR ruim wordt overschreden op structurele wijze dan worden de diensten van de pedagogisch medewerkers aangepast.

werkdruk

Regelmatig wordt geëvalueerd hoe de werkdruk wordt ervaren tijdens de momenten waarop we afwijken van de BKR . Voordat er van de BKR word afgeweken, is de ruimte opgeruimd en zijn alle kinderen nog een keer verschoond of naar het toilet geweest.

Op de volgende wijze wordt aandacht besteed aan de behoefte van het kind als er minder beroepskrachten worden ingezet

Wanneer de behoeftes van de kinderen, de pauze van de medewerker nog niet toelaat dan wordt de pauzetijd aangepast.

Wanneer aan het eind van de dag blijkt dat het aantal kinderen en/of werkzaamheden het nog niet toelaat dat de pedagogisch medewerker naar huis gaat wordt er besloten een dienst te verlengen.

De pedagogisch medewerker die alleen werkt is zich bewust van hoeveel tijd ze aan contact met ouders kan besteden op het moment van brengen en halen. Als er weinig ruimte is om ouders te woord te staan omdat de kinderen behoefte hebben aan aandacht en begeleiding, dan is de pedagogisch medewerker hier transparant in naar de ouders. Er wordt gebruik gemaakt van een digitaal schriftje waar ouders belangrijke dingen in kunnen zetten ter overdracht en gedurende de dag zetten de pedagogisch medewerkers ook in het schriftje hoe de dag is verlopen. Hierdoor kunnen ouders ten alle tijden belangrijke zaken overdragen en ook lezen hoe de dag is verlopen. Waar nodig kan er ook een afspraak gemaakt worden om op een later tijdstip nog even te bellen met een ouder.

Aanwezigheid medewerkers

We willen zoveel mogelijk een vast rooster voor de medewerkers.

De momenten waarop er 1 pm'er aanwezig is, is vaak een moment dat dit ook kan omdat nog niet alle kinderen aanwezig zijn of al opgehaald zijn.

Op het kinderdagverblijf staan er twee medewerkers ingeroosterd met eventueel een stagiaire.

Diensten personeel

Ochtenddienst	7.00u tot 12.30u of	7.30u tot 13.00u
Middagdienst	12.30u tot 18.00ur of	13.00u tot 18.30u
Dagdienst	7.00u tot 17.30u of	8.00u tot 18.30ur
Pauzes	Tussen 12.30 uur en 13.30 uur	

1.8 Medewerkers en stagiaires

De (pedagogisch) medewerkers beschikken over de juiste diploma's, volgens de wet en regelgeving en hebben allemaal een VOG. Alle medewerkers hebben een EHBO & BHV certificaat of volgen op korte termijn na indiensttreding een cursus om een geldig BHV-certificaat te behalen.

Op dit moment maken we nog geen gebruik van invalkrachten.

Wanneer er stagiaires worden begeleid in de organisatie worden deze gekoppeld aan een "vaste stagebegeleider". De stagiaire wordt altijd boventallig ingezet.

De taken die de stagiaires krijgen en de dingen die ze in de loop van hun stage leren, hangen deels af van hun leerjaar en de groei van de stagiaire.

We werken met een stageprocedure die duidelijke taken en stappen omschrijft.

Wanneer een stagiaire een taak onder de knie heeft, wordt deze afgetekend en kan ze zich richten op de volgende taak. We starten met de eenvoudige taken en ze worden steeds moeilijker of brengen meer verantwoordelijkheden met zich mee. Er staat geen tijdspad omschreven wanneer een taak onder de knie moet zijn, dit is per stagiaire verschillend. De ene stagiaire gaat sneller door de taken heen dan de ander. Een stagiaire in haar laatste jaar, met meer ervaring zal alle stappen kunnen doorlopen (afhankelijk van inzet en groei). Een stagiaire in haar eerste jaar, zal langer doen over de eerste stappen en zal niet alle taken kunnen leren.

In de stageprocedure worden ook de protocollen en beleidsdocumenten meegenomen, die de stagiaire moet lezen.

Zie bijlage 1 voor de stageprocedures van de kinderdagverblijf groep.

BBL'ers

Een stagiaire van een BBL opleiding wordt binnen Toya's Toetties gezien als pedagogisch medewerker in opleiding en ontvangt daarbij dezelfde informatie als de gediplomeerde pedagogisch medewerkers. De desbetreffende stagebegeleider stelt de mate waarin iemand formatief inzetbaar is als pedagogisch medewerker op de groep, vast op basis van informatie van de begeleider vanuit de opleiding en BBL-begeleider op de groep. (hiervoor wordt gebruik gemaakt van het formulier 'Ontwikkelingsplan BBL'er') Het gehele beleid aangaande BBL stageplekken staat beschreven in het beleid inzet BBL'er.

Toya's Toetties zorgt ervoor dat er niet meer BBL-ers zijn dan toegestaan volgens de CAO.

1.9 Pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Het is verplicht om binnen de organisatie een pedagogisch beleidsmedewerker/ coach te hebben.

Montoya Corbijn (houder) gaat deze opleiding volgen, tot die tijd word er iemand extern ingehuurd, om het personeel te coachen en begeleiden, dat zal Theresia Tel zijn

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach heeft binnen Toya's Toetties de volgende taken:

- Helpen met het ontwikkelen van het pedagogisch beleid
- Het implementeren van het pedagogisch beleid in de organisatie
- Het coachen van medewerkers op de werkvloer in het werken met de pedagogische visie
- Het ondersteunen van medewerkers wanneer ze pedagogische vragen hebben.
- Het voeren van coaching gesprekken (zowel op het pedagogisch als op het persoonlijke vlak)
- Het geven van werkbegeleidingen / trainingen over pedagogische onderwerpen

- Het leiden van intervisiegesprekken

Uren Pedagogische coaching en pedagogisch beleid 2025

Pedagogische coaching:

De pedagogisch coach is Theresia Tel, van Start Kinderopvang.

Het is verplicht om 10 uur per fte pedagogisch medewerkers per jaar aan pedagogische coaching in te zetten.

Het aantal verplichte uren pedagogische coaching wordt bepaald door het aantal fte aan pedagogisch medewerkers op peildatum 1-1-2025

Bij de dagopvang waren er op dat moment 2,9 fte pedagogisch medewerkers aan het werk (103 uur per week).

Bij de BSO waren er op dat moment 0,7 fte pedagogisch medewerkers aan het werk.

Het aantal pedagogische coachuren wordt daarmee voor de dagopvang 29 uur per jaar en voor de BSO is dit 25,2 per jaar.

Opgeteld moet binnen Toya's Toetties 54,2 uur aan pedagogische coaching, worden gedaan.

De uren worden evenredig verdeeld onder de groepen en medewerkers.

De coaching wordt gedaan door middel van individuele gesprekken, teambijeenkomsten en coaching on the job.

Beleidsuren:

Houder Montoya Corbijn is de pedagogisch beleidsmedewerker.

Het minimaal aantal uur wat besteed moet worden aan het maken, aanpassen en/of implementeren van het pedagogisch beleid is 50uur per jaar per LRK nummer.

Toya's Toetties heeft 2 LRK nummers, dus moet 100 uur aan beleid besteden per jaar.

Deze uren worden evenredig verdeeld onder de beide groepen (beide LRK-nummers)

1.10 Mentorschap

Elk kind heeft een mentor, tijdens het plaatsingsgesprek wordt aan de ouders verteld wie de mentor is. Bij voorkeur doet de mentor dit plaatsingsgesprek ook zelf. Ouders kunnen ten allen tijde nakijken wie hun mentor is via de ouderloginpagina via Kovnet. Wanneer er een mentor vervangen moet worden, wordt dit schriftelijk aan ouders kenbaar gemaakt. De mentor zorgt er voor dat belangrijke informatie over het kind of het gezin gedeeld wordt in het team. De mentor doet de oudergesprekken en de overdracht naar een volgende groep.

1.11 Uitstapjes met de kinderen

Wanneer er grote uitstapjes (buiten oost-souburg) met de kinderen word gemaakt, worden de ouders hierover van te voren ingelicht via KOVNET. Kleine uitstapjes (in Oost-souburg) word er toestemming gegeven bij inschrijving. Ouders worden ook gevraagd om een eigen stoelverhoger/kinderzitje achter te laten, zodat de kinderen veilig vervoerd kunnen worden. Bij het vervoer van kinderen houden we ons aan de wettelijke richtlijnen (zie uitjes & vervoer-protocol). Bij een uitstapje met meer dan 3 kinderen wordt er voor extra begeleiding

gezorgd. De beroepskracht-kind ratio wordt minimaal aangehouden, maar daarnaast gaat er zo nodig extra begeleiding mee. Dit kan een stagiaire, vrijwilligster of pedagogisch medewerker zijn of een opa of oma van een kind.

De pedagogisch medewerkers maken ook soms een wandeling buiten het terrein met de bolderwagen of lopend. Hiervoor hebben de ouders toestemming gegeven via het plaatsingsformulier. We nemen altijd een ehbo tas mee, de groepstelefoon en de wandelketting. Medewerkers en de kinderen lopen in een zichtbaar hesje van Toya's Toetties.

1.12 Overdracht naar peutergroep, BSO en/ of school.

Kinderen worden gedurende de periode van de dagopvang regelmatig geobserveerd. Het laatste observatiemoment is als ze bijna 4 jaar zijn.

De bevindingen worden genoteerd op het overdrachtsformulier. Dit formulier wordt in een oudergesprek besproken met ouders waarna de ouders de keus hebben om het overdrachtsformulier wel of niet aan school te overhandigen.

Op het formulier staat aangegeven of de pedagogisch medewerkers van de dagopvanggroep de voorkeur voor een warme overdracht hebben of dat dit niet noodzakelijk is. De school kan dan waar nodig, en met toestemming van de ouders, contact zoeken met de pedagogisch medewerkers voor meer informatie.

Als een kind binnen Toya's Toetties zelf overgaat naar een andere groep, peutergroep of BSO, dan wordt er gebruik gemaakt van een intern overdrachtsformulier.

Als het kind naar een andere BSO gaat zorgt de ouder zelf voor de overdracht.

2. De pedagogische visie

2.1 De 4 pedagogische basisdoelen

In de beleidsregels kwaliteit kinderopvang, behorend bij de Wet Kinderopvang, wordt de voorwaarde gesteld dat in een pedagogisch beleid beschreven staat hoe de vier pedagogische basisdoelen van Marianne Rixen-Walraven (2000) gerealiseerd worden. Deze basisdoelen zijn:

- Het waarborgen van emotionele veiligheid.
- Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van persoonlijke competentie.
- Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van sociale competentie.
- Het overdragen van waarden en normen.

In onderstaande hoofdstukken zullen we deze basisdoelen uitwerken.

2.2 Algemene uitgangspunten

In algemene zin kunnen we benoemen dat onze visie bestaat uit een aantal uitgangspunten:

Het waarborgen van emotionele veiligheid.

Kinderopvang Toya's Toetties vindt het belangrijk dat het kind zich veilig voelt. Wij zorgen ervoor dat het kind gezien wordt en de ruimte krijgt om zijn eigen emoties te tonen. Ons team is er in getraind om hier direct op in te spelen. Toya's Toetties doet dit door regelmaat, voorspelbaarheid en vaste gezichten omdat we een klein team hebben en een duidelijk dagritme aan te bieden. Wij werken met dagritme kaarten doormiddel van afbeeldingen. Zo kunnen de kinderen zien wat we gaan doen. Daarnaast is de groep voorzien van schone, veilig ingerichte en uitdagende ruimtes.

We bouwen een vertrouwensrelatie op met kinderen en hun ouders ook tijdens de wenperiode staat dit centraal. We horen en zien de behoeften en spelen hier actief op in. We zijn betrouwbaar in uitvoering van ons beleid: kinderen en ouders weten waar ze aan toe zijn

Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van persoonlijke competentie. Spelen is leren. Wij gaan ervan uit dat spelen de natuurlijke manier is van kinderen om te leren en hun omgeving te verkennen. Door te spelen, oefenen kinderen alle sociale, emotionele, cognitieve, motorische, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben.

Het kind wordt ondersteund bij het ontwikkelen van zijn persoonlijke competenties door complimenten te geven, vragen te stellen of door even niets te zeggen en afstand te nemen. Wij zijn constant bezig met het observeren van de kinderen en in te spelen op de persoonlijke behoefte. Waar liggen zijn talenten, waar liggen zijn interesses, wat vind het kind moeilijk om te doen. Wij bieden persoonlijke aandacht en kennen het kind goed omdat ons vaste team op de groep staat.

0-1 jaar

In deze leeftijdsgroep zijn kinderen voornamelijk bezig met het ontdekken van de wereld om hen heen door middel van hun zintuigen. Ze gebruiken hun handen en voeten om te voelen, hun tong om te proeven, hun ogen om te zien, en hun oren om te luisteren. Om deze zintuiglijke ontwikkeling te stimuleren, worden sensomotorische speelmaterialen aangeboden, zoals knisperboekjes, ballen met verschillende texturen, zachte rammelaars, bijtringen en blokken in verschillende vormen.

In het eerste levensjaar maken baby's een grove motorische ontwikkeling door, zoals het leren omrollen, tijgeren, kruipen, zich optrekken en lopen. Pedagogisch medewerkers moedigen deze ontwikkeling aan door baby's ruimte te geven om deze vaardigheden te oefenen. Ze kunnen bijvoorbeeld speelgoed naast de baby leggen om het omrollen en kruipen te stimuleren, bewegende ballen aanbieden om achteraan te kruipen of lopen, en veilige speeltoestellen om zich aan op te trekken.

Op fijn motorisch gebied ontwikkelen baby's zich door objecten op te rapen, voedsel te pakken in een pincetgreep, een beker vast te houden en naar de mond te brengen. Pedagogisch medewerkers kunnen de fijne motoriek van baby's stimuleren door hen de mogelijkheid te geven zelf de fles en beker vast te houden, hen uit te dagen om speelgoed zoals blokjes en ballen op te pakken, interactieve babygyms met heldere kleuren, grijpbare speeltjes aan te bieden, en sensomotorische activiteiten zoals vinger verven of spelen met water.

1-2 jaar

Dreumesen staan aan het begin van een avontuurlijke ontdekkingsreis wanneer ze leren lopen. Ze zijn vastberaden om de wereld om hen heen te verkennen en ontwikkelen steeds complexere motorische vaardigheden. Na het leren lopen, zullen ze oefenen met klimmen en rennen, wat extra aandacht van de pedagogisch medewerkers vraagt. Tijdens buitenspelen krijgen de kinderen voldoende gelegenheid om te klimmen en te rennen, en ook binnen worden actieve activiteiten georganiseerd zoals stoeien op de mat, dansen en het zingen van liedjes met bewegingen zoals "Hoofd, Schouders, Knie en Teen" en het blote voetenpad.

Op fijn motorisch gebied tonen dreumesen vaardigheden als zelfstandig aan- en uitkleden, zelfstandig eten, tekenen met wasco krijtjes, rollen en schoppen van een bal, het bouwen van een toren en het maken van eenvoudige puzzels. Pedagogisch medewerkers dragen bij aan deze ontwikkeling door creatieve activiteiten aan te bieden, zoals kleuren met wasbare stiften en schilderen met kwasten of vingers, het verstrekken van speelmaterialen zoals grote en kleine blokken om mee te bouwen, ballen om mee te rollen en eenvoudige

insteekpuzzels. Ze geven dreumesen de kans om te oefenen met het aan- en uittrekken van kleding en zelfstandig eten. Indien nodig bieden de pedagogisch medewerkers ondersteuning door tips te geven en soms de vaardigheden voor te doen.

2-4 jaar

Peuters hebben inmiddels een breed scala aan motorische vaardigheden ontwikkeld, die ze graag willen gebruiken en laten zien. Pedagogisch medewerkers moedigen kinderen aan om zoveel mogelijk zelf te doen: zoals zelf hun sokken en schoenen aantrekken, zelf naar het toilet gaan en hun handen wassen, zelf eten met bestek, zelf een broodje smeren, zelf hun jas aantrekken, en meer. Op deze leeftijd oefenen peuters ook met zindelijkheid, waarbij pedagogisch medewerkers hen begeleiden en informeren over dit proces.

Daarnaast worden peuters gestimuleerd in hun motorische ontwikkeling door middel van verschillende spelactiviteiten, zoals rennen, stappen, springen, klimmen, glijden van de glijbaan, voetballen, hoepelen, fietsen, zandvormpjes maken en meer. Er wordt een divers aanbod van speelmaterialen aangeboden, zoals duplo, auto's, magnetisch bouw materiaal en ballen, bouwhoek, woonkamerhoek. Creatieve activiteiten zoals kralen rijgen, hamertje tik, tekenen met potloden en stiften, knippen met scharen, lijmen met een kwast, kleien en spelen met zand en water, worden ingezet om de motorische vaardigheden van peuters te stimuleren. Activiteiten zoals stoeien op een mat, dansen op muziek en het doorlopen van een parcours dragen ook bij aan hun motorische ontwikkeling.

Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van sociale competentie.

Door samen te spelen doen kinderen sociale vaardigheden op. Ze krijgen inzicht in hun eigen emoties en in die van anderen. Zo leren ze nadenken over dingen, vooruitdenken en plannen. Ze leren hun omgeving kennen, problemen oplossen en hoe van alles werkt. Wij proberen elkaar te helpen, naar elkaar te luisteren, ruimen samen op, leren dankjewel en alstublieft te zeggen en wachten op ons beurt. Ons team is actief tijdens het spelen en gezamenlijke activiteiten, wij spelen dus gezellig mee. Zo zitten we midden in het spel en kunnen we observeren hoe de kinderen contact maken met elkaar, zo weten we of we ze daarbij moeten begeleiden.

Socialisatie het overdragen van waarden en normen.

De wereld van kinderen wordt groter naarmate ze opgroeien; hun zelfstandigheid neemt toe. Ze maken deel uit van onze samenleving, samen met u en ons en met nog velen die ze in de loop van hun leven zullen ontmoeten, van wie ze leren en op wie ze reageren. Van jongs af aan moeten ze de kans krijgen om zich de normen en waarden van onze samenleving eigen te maken. En omdat de kinderopvang een bredere samenleving is dan het gezin, komen kinderen hier in aanraking met diversiteit van onze samenleving. Door kennis van elkaars achtergrond kunnen kinderen zich makkelijker in elkaar verplaatsen. We helpen ze daarbij door hen te begeleiden in hun morele ontwikkeling en leren van normen en waarden. Normen en waarden zijn grote woorden, maar het gaat daarbij vaak om wat we met elkaar eigenlijk vanzelfsprekend vinden. Iemand begroeten als je binnenkomt bijvoorbeeld of elkaar geen pijn doen, niet jokken en iets vriendelijke vragen. Dat doen we allereerst vanuit ons eigen voorbeeldgedrag.

Naast de pedagogische doelen dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormen van het beleid zijn:

- Bewustzijn van mogelijke risico's
- Het voeren van een goed beleid op (grote) risico's

- Open cultuur

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren, waar kinderen de mogelijkheid hebben om onbezorgd te spelen en zich optimaal te kunnen ontwikkelen.

In dit pedagogisch werkplan gaan we vooral in op de omgang van pedagogisch medewerkers met de kinderen.

We vragen van de pedagogisch medewerkers een holistische kijk op kinderen. Dit betekent dat pedagogisch medewerkers altijd kijken naar de achterliggende oorzaken van ongewenst gedrag of verminderd welbevinden van kinderen. Daarnaast is het belangrijk dat een kind altijd onvoorwaardelijk steun en vertrouwen krijgt van de pedagogisch medewerker die voor het kind zorgt.

Dat betekent:

- Dat we elk kind onvoorwaardelijk accepteren zoals het is;
- Dat we vanuit deze acceptatie bewust kijken naar het kind met de vraag: wat kan ik als pedagogisch medewerker dit kind aanbieden zodat het zich verder kan ontwikkelen;
- Dat we ingaan op vragen/signalen van kinderen en daarmee het kind serieus nemen;
- Dat een kind altijd de gelegenheid krijgt om terug te vallen op een volwassene (er is altijd nabijheid van een volwassene bij een kind);
- Dat een kind nooit geïsoleerd mag worden;
- Dat niets als dwangmiddel gebruikt mag worden;
- Dat een kind niet door een ander kind (of een groep kinderen) gepest of gekleineerd wordt.

Wij vragen van medewerkers een actieve instelling om deze regels na te leven.

2.3 De pedagogie die ten grondslag liggen aan de pedagogische visie

Bij het tot stand komen van onze pedagogische beleidsplan hebben wij gebruik gemaakt van het gedachtengoed van meerdere filosofen en pedagogen zoals: Malaguzzi, Korczak, Solter, Pikler, Steiner en Gordon. Hieronder willen we kort weergeven wie deze pedagogen zijn en waar ze voor staan.

Loris Malaguzzi:

Malaguzzi (1920-1994) is de inspirator van een kinderopvang in Reggio Emilia een stad in Noord-Italië.

De opvoedingsgedachten van Reggio in het kort:

Rol van het kind:

- Kinderen zijn sterke, competente wezens die zelf hun eigen leerproces vormgeven, ieder op zijn unieke wijze;
- Kinderen hebben een grote nieuwsgierigheid en verbazing ten opzichte van hun omgeving, het zijn ontdekkers, uitvinders, creatieve denkers;
- Een kind is de maker van zijn eigen ervaring; alles wat een kind meemaakt is een bouwsteen in de opbouw van zijn persoonlijkheid;
- Vanaf de geboorte zijn kinderen al uit op contact en communicatie, ze hebben een sterke drang om duidelijk te maken aan hun omgeving wat er in hen leeft en dat kunnen ze ook, in wel "honderd talen".
- Kinderen ontwikkelen zichzelf, al pratend, werkend en overlegend met elkaar.

Rol van de omgeving:

- Het kind leert het meest van zijn leeftijdsgenoten (1^e pedagoog), daarna van volwassenen (2^e pedagoog) en ten derde van zijn omgeving (3^e pedagoog);
- De omgeving is uitnodigend en uitdagend zodat de onderzoeksdrang van kinderen intact blijft;
- Ieder kind is anders, dus bij ieder kind begint het kennisproces opnieuw; de opvoeder kijkt steeds opnieuw, interpreteert en onderzoekt nieuwsgierig het specifieke van het kind;
- De opvoeder probeert alle "honderd talen" van de kinderen te verstaan en heeft zelf ook "honderd talen" tot haar beschikking om met kinderen te communiceren;
- De opvoeder biedt mogelijkheden en materialen aan waarmee de kinderen hun mogelijkheden verder kunnen ontwikkelen. Zo kan zij beter een stap verder helpen en de nieuwsgierigheid van kinderen in een steeds maar voortdurende stroom houden.

De Reggio Emilia benadering (zoals de visie van Malaguzzi wel genoemd wordt) gaat uit van uitdagende materialen die de creativiteit en fantasie stimuleren. Zo wordt er bijvoorbeeld veel gebruik gemaakt van afvalmateriaal/ kosteloos materiaal.

Janusz Korczak:

Korczak (1878-1942) was een Pools-joodse arts, die over de hele wereld inmiddels bekend is als pedagoog, kinderboekenschrijver en directeur van een weeshuis.

Korczak gaat uit van het feit dat een kind in elke fase een volwaardig menselijk wezen is en niet slechts een onaf mens, die nog van alles niet kan. Hij vindt dat we in het algemeen te weinig respect hebben voor de ervaringen waar het kind reeds over beschikt. Hij beschreef drie grondrechten van een kind die uitgaan van een groot respect voor kinderen. Dit zijn:

- Recht op eigen dood ,waarmee hij bedoelt dat je niet alle risico's bij een kind weg moet houden, ieder kind heeft recht op zijn eigen bult
- Recht op de dag van vandaag,waarmee hij bedoelt dat de kinderjaren een op zichzelf staande waardevolle periode is
- Recht om te zijn zoals het is elk kind is zichzelf, volg zoveel mogelijk het eigen ritme

Korczak stelt de gelijkwaardigheid van kind en volwassenen centraal. Tussen kind en opvoeder moet dialoog bestaan. Niet te veel "opvoeding", maar respect voor eigen kunnen, durven en willen van kinderen en solidariteit of beschikbaarheid van volwassenen. Korczak gaat uit van het informeren van kinderen, verantwoording geven aan kinderen, serieus nemen. Dat kan betekenen dat de volwassene zaken moet durven loslaten, alles zal misschien niet zo lopen als de volwassene wil. Het betekent ook loslaten dat kinderen zich volgens bepaalde doelstellingen moeten ontwikkelen.

Aletha Solter:

Solter (1945) is een Zwitsers/Amerikaanse ontwikkelingspsychologe. Als eerste wetenschapper onderzocht Solter het huilgedrag van baby's en jonge kinderen en de reacties van ouders hierop.

Solter is voorstander van een warme aandachtige manier van omgaan met kinderen waarbij zij als uitgangspunt heeft dat baby's/kinderen zelf het beste weten wat ze nodig hebben. Het gaat erom dat ouders en verzorgers hun signalen opvangen en die op de goede manier interpreteren. Huilen is de belangrijkste manier waarop baby's aandacht vragen voor hun behoeften, en waardoor ze frustraties en pijnlijke gebeurtenissen verwerken. Ze mogen huilen

om ervaringen te kunnen verwerken en hoeven niet in alle gevallen direct getrost te worden. Ga wel na waarom een kind huilt. Oorzaken zoals honger, natte luier en pijn moeten natuurlijk verholpen worden. Daarnaast is ten alle tijden nabijheid belangrijk. Geef een kind aandacht en houdt het liefdevol vast tijdens het huilen. Praat op een liefdevolle toon en zeg dingen als: ik blijf bij je, je mag best huilen, ik snap wel dat je nu verdrietig bent.

Over ongewenst gedrag bij jonge kinderen zegt Solter:

- Bedenk op wat voor manier het gedrag van het kind je raakt, wat doet deze situatie met jezelf.
- Probeer vervolgens de reden te vinden waarom het kind zich zo gedraagt.
- Probeer mogelijke oplossingen te vinden (eventueel samen met het kind, afhankelijk van de leeftijd van het kind) voor het probleem/ de reden van ongewenst gedrag, reageer op een juiste wijze en doe dit zonder te straffen of te belonen.

Emmi Pikler:

Pikler (1902-1984) was kinderarts in het vooroorlogse Budapest. Na de tweede wereldoorlog nam Pikler de leiding van een kindertehuis over, het Loczy-kindertehuis in het Hongaarse Budapest.

Pikler gaat ervan uit dat baby's met bekwaamheden en talenten op de wereld komen, ze zijn nieuwsgierig en ondernemend. Pikler geeft aan dat baby's zelfstandig en met grote ijver en plezier leren als ze spelen in een veilige omgeving, met materiaal passend bij hun ontwikkelingsniveau en in kleding waarin optimaal bewogen kan worden.

Het vrije spel en de volledige aandacht tijdens de verzorging zijn twee pijlers van Pikler. Pikler leerde de verzorgsters het kind voor te bereiden op wat er gaat gebeuren door het expliciet te benoemen: ik ga je nu optillen om je op de mat te leggen" of "dit is het washandje waarmee ik je gezichtje schoon ga maken". Dit geeft kinderen vertrouwen en biedt tevens voor de verzorgsters houvast om werkelijk met haar volle aandacht bij het kind te zijn en te blijven. Ook leerde Pikler hen dat je een kind nooit mag dwingen, dat je hun weerstand niet mag breken maar dat je juist moet proberen tot samenwerking te komen.

Pikler's benadering kenmerkt zich door twee principes:

1. Respect voor de behoefte aan een stabiele persoonlijke band (met aandacht en een liefdevolle, rustige behandeling waardoor het kind zich geborgen en zeker kan voelen).
2. Respect voor de zelfstandige activiteiten van het kind (zij geeft aan dat volwassene respect moeten hebben voor de eigenheid en autonomie van het kind, waarbij het kind zoveel mogelijk in het eigen ritme gelaten wordt)

Rudolf Steiner:

Steiner

(1861-1925) was een Oostenrijkse filosoof, schrijver, architect en pedagoog. Hij is bekend geworden als grondlegger van de antroposofie.

Een belangrijk uitgangspunt van Rudolf Steiner is dat elk kind uniek is en de gelegenheid moet krijgen om zich volledig te ontplooien. De nadruk ligt op de natuur en natuurlijke materialen zoals wol, steen, hout of bijenwas. Ook het meubilair is van natuurlijk materiaal (hout) gemaakt. Op die manier leren kinderen hoe de natuur in elkaar zit en tegelijkertijd wordt de zintuiglijke ontwikkeling gestimuleerd. Ook expressie en fantasie spelen een belangrijke rol. Het kind leert zich uiten en ontwikkelt zich tot een creatief mens. Alles wat het kind doet, is vrije expressie.

Ritme is het sleutelwoord voor antroposofen in de omgang met kinderen. Het leven zit vol

ritme. Ritme en beweging versterken het geheugen. Dat geeft houvast, veiligheid en herkenning. Ritme zie je terug in de dagindeling, de weekindeling en de jaarindeling.

Thomas Gordon:

De Amerikaanse Gordon (1918-2002) was psycholoog.

De essentie van Gordons opvoedingsmethode is: kijk naar kinderen, luister naar wat ze te vertellen hebben en neem hen serieus. Sta niet meteen met een oplossing klaar om verdriet weg te nemen, maar laat hen zelf een oplossing bedenken.

In de methodiek van Gordon staat actief luisteren naar kinderen centraal. Je moet heel goed luisteren naar wat een kind te vertellen heeft, verbaal of non-verbaal. De pedagogisch medewerker verwoordt wat zij denkt dat het kind wil zeggen. Zit ze met haar reactie goed, dan zal het kind haar dat laten blijken. Zit ze ernaast, dan kan het kind haar corrigeren, net zo lang tot ze begrepen heeft wat er in het kind omgaat. Hierdoor voelt het kind zich begrepen en geaccepteerd, hetgeen bijdraagt aan een goede opvoedingsrelatie.

Eén van de belangrijkste elementen in de Gordon-methode is het gebruik van de zogenaamde "ik-boodschappen". Praten vanuit en over jezelf: zeggen wat je bedoelt denkt en voelt.

Bijvoorbeeld niet zeggen: "je luistert niet", maar "ik denk dat je me niet hoort als je weg loopt".

3. Het waarborgen van emotionele veiligheid

3.1 Inleiding

Wij willen kinderen in de gelegenheid stellen zich in hun eigen tempo te ontwikkelen. Dit doen we door de ontwikkeling en belevingswereld van het kind te volgen en hierop aan te sluiten door het aanbieden van ervaringen die bij het kind passen en het kind verrijken. Wanneer een kind zich emotioneel veilig voelt kan het zich optimaal ontwikkelen.

3.2 De aspecten van een emotioneel veilige situatie

Een emotioneel veilige situatie kan geboden worden door drie aspecten: een goede interactie tussen pedagogisch medewerker en kind, goede interactie tussen kinderen onderling en een goed ingerichte ruimte. De invoelende (sensitieve) pedagogisch medewerker is van groot belang. Zij/hij is erg bepalende voor het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen in een kinderdagverblijf. Jonge kinderen hebben namelijk veel interacties met pedagogische medewerkers en de interacties zijn ook anders van aard dan de interacties met leeftijdsgenootjes. Door hun grotere sociale en cognitieve (verstandelijk) vermogen zijn de pedagogische medewerkers in staat een kind goed te begeleiden en hun een gevoel van emotionele veiligheid te geven. Daarna komt de omgang met leeftijdsgenootjes. Door regelmatige interacties met dezelfde kinderen kan een kind positieve relaties met leeftijdsgenootjes ontwikkelen die bijdragen tot een gevoel van veiligheid en welbevinden.

Tot slot kan ook de inrichting van de ruimte bijdragen aan een gevoel van veiligheid en geborgenheid bij kinderen. Denk hierbij aan warme kleuren, gezellige sfeer, gebruik van

materiaal.

3.3 Het wennen

Het wennen voorafgaand aan de plaatsing is een belangrijk onderdeel als het gaat om emotionele veiligheid. Het aantal wennmomenten wordt afgestemd op de individuele vraag en situatie van het kind, de ouder(s)/verzorger(s) en de (basis)groep. Elk kind went op zijn eigen tempo, wij hebben daar begrip voor en zullen daar naar luisteren, door eventueel meer wennmomenten in te plannen.

- de rondleiding

Wanneer het kind mee is tijdens de rondleiding kan het de groepsruimtes alvast verkennen in het bijzijn van de ouders. Tijdens het gesprek wat de ouders met de toekomstige mentor heeft en als die niet aanwezig kan zijn dan de houder, wordt het kind de ruimte gegeven om op ontdekkingstocht te gaan.

- meedraai-ochtend/middag & het plaatsingsgesprek.

Een plaatsingsgesprek wordt meestal gekoppeld aan de eerste meedraaiochtend of middag, maar kan ook als een los wennmoment gezien worden.

Elk kind kan meedraaien in de groep. Meestal doen we dit 2 keer een halve dag. We houden bij de ophaaltijd rekening met het ritme van het kind (zodat het bijvoorbeeld niet wakker gemaakt hoeft te worden). Wanneer een kind maar 1 dagdeel per week komt of 2 losse dagdelen per week wordt er vaak voor gekozen om het kind 1 dagdeel te laten wennen. Omdat het kind niet langer dan een halve dag per keer aanwezig is, is vaker wennen meestal niet nodig.

Deze wennmomenten zijn ook belangrijk voor de ouder(s). Ze laten hun kind achter in een nieuwe situatie bij mensen die ze nog niet goed kennen. We tonen begrip voor de emoties die sommige ouders hebben bij het afscheid van hun kind. We geven aan dat ouders gerust even mogen bellen halverwege het wennmoment. Ook zullen wij foto's maken en dat in KOVnet app zetten.

We maken bewust contact met ouders zodat er snel een vertrouwensband ontstaat.

3.4 Hechting en vertrouwen

Voor jonge kinderen is veilige hechting aan een beperkt aantal personen een noodzakelijke basis voor hun persoonlijkheidsontwikkeling. Als kinderen in de eerste periode van hun leven een goede band opbouwen met hun ouders en andere familieleden en met enkele pedagogisch medewerkers in een kinderdagverblijf, dan wordt daarmee een goede basis gelegd voor de relaties die zij later aangaan. Daarnaast geeft een goede band een gevoel van veiligheid en vanuit die veiligheid kunnen zij vervolgens op zoek gaan naar nieuwe ontdekkingen en avonturen. Dit komt ten goede aan hun ontwikkeling. Het ontstaan van een veilige gehechtheid tussen een pedagogisch medewerker en een kind hangt af van de mate waarin de pedagogisch medewerker sensitief en responsief reageert naar het kind. Het goed invoelen/herkennen van signalen van kinderen (sensitiviteit) en hierop goed inspelen (responsiviteit) zorgt voor vertrouwen bij kinderen. Sensitief en responsief zijn kan door middel van een warme betrokkenheid en aandachtige omgang tussen pedagogisch medewerker en kind.

Ook bieden we structuur in de dag aan, bijvoorbeeld door op vaste momenten te eten en te drinken. Dit geeft houvast aan de kinderen.

Door autonomie van kinderen te stimuleren en grenzen te stellen in gedrag van kinderen wordt het vertrouwen van kinderen verder vergroot.

3.5 9 contactprincipes

Het sensitief en responsief zijn doen we door de 9 contactprincipes toe te passen:

1) Contactinitiatieven herkennen.

Herkennen en "lezen" van de lichaamstaal van het kind (stralen, praten, huilen, kijken). Je herkent dat het kind contact met je wil maken.

2) Toewending / aankijken .

a. Oogcontact maken, terugkijken, bevestigen, ja-knikken, ja-zeggen, meedoen, instemmend benoemen.

b. Aanhouden van een prettige stem, rustig stemritme, bepaalde toonhoogte.

3) Ontvangen / spiegelen van initiatieven en aansluiten bij initiatieven van het kind

a Herkenning van het contactinitiatief wordt teruggegeven in woord en/of lichaamstaal.

Bijvoorbeeld door het kind bij de naam te noemen, te zeggen "wil je me wat vragen?", of te knikken.

b. Nagaan of je het kind begrepen hebt. Kom eventueel met een nieuw idee, verdieping of een positieve ombuiging.

4) Beurten geven en beurten verdelen .

Het opbouwen van een positieve reeks beurten.

5) Afstemmen op de ontwikkeling van het kind.

Kennis hebben over de sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling van het kind en je en je contact hierop aanpassen.

6) Positief leidinggeven.

Zonder dingen uit handen te nemen of ongevraagd hulp te bieden. Bied eventueel structuur, zorg voor evenwicht en bied rust. Probeer de sfeer positief te houden, door bij te sturen en eventueel om te buigen. Biedt begeleiding bij conflicten, maak contact onderling mogelijk.

7) Instemmend benoemen.

Op een prettige manier sociaal attent zijn, voordoen. Op een prettige manier vertellen wat het kind doet, volgen wat het kind doet. Spiegelen van woorden en klanken van het jonge kind (dus deze nadoen). Vertel wat jezelf doet of gaat doen (bijvoorbeeld bij verzorgingsmomenten)

8) Positief labelen .

Goede bedoelingen die niet overkomen, positief benoemen. Bijvoorbeeld een kindje wil een ander kindje helpen met het maken van een puzzel, maar neemt de puzzel over, waardoor het andere kindje beteuterd toekijkt. Je kunt dan zeggen: "B, volgens mij wil je A helpen, klopt dat? Maar nu kan A de puzzel niet meer maken. Misschien kan jij aanwijzen waar het blokje moet.

9) Waarderen/ sociaal attent zijn.

Expliciet laten merken wat je prettig vindt. Dit kan door een complimentje ("wat heb je daar je best op gedaan") en even wat extra aandacht.

3.6 Verzorging

We vinden het van essentieel belang dat een kind zich bij Toya's Toetties veilig voelt.

Daarnaast is het van belang dat het goed verzorgd wordt. De verzorgingsmomenten kunnen naast de fysieke verzorging ook gebruikt worden voor het bevorderen van de emotionele veiligheid.

Voor de lichamelijke verzorging hebben we afspraken gemaakt over de hygiëne. Deze zijn vermeld in het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid en in de huisregels.

In de verzorging zitten veel contactmomenten. Bij het verschonen van een baby maakt de pedagogisch medewerker contact door te praten, lachen, zingen, aan te raken en te knuffelen. Het verzorgen is daarom meer dan alleen een schone luier geven of bij de peuter na het eten gezicht en handen wassen. In deze handelingen zit contact, nabijheid naar het kind

De volgende basisregels dienen bij de dagelijkse verzorgingshandelingen in acht te worden genomen:

- Accepteer de eigenheid van het kind, o.a. in ritme.
- Vertrouw op wat het kind aangeeft graag te willen:
 - korter/langer slapen,
 - minder/meer eten,
 - veel/ weinig drinken.
- Reageer geduldig. Bedenk daarbij dat jij zicht hebt op het geheel, zij niet.
- Laat kinderen je nabijheid voelen.
- Het tillen van baby's doen we bijna automatisch met de grootste zorg en voorzichtigheid: met rustige bewegingen, warme handen, het hoofdje goed ondersteunend.
- We kondigen handelingen zoals het gezichtje wassen of een kind optillen aan, zodat het kind hier niet van schrikt en doen dit heel rustig.

3.7 Onacceptabel gedrag

Op de kinderopvang vraagt onacceptabel gedrag van de pedagogisch medewerkers een alerte en onderzoekende houding. Onacceptabel gedrag is niet een teken van slechtheid van een kind maar een hulpvraag. Er kan sprake zijn van een behoefte die vervuld moet worden, van gebrek aan informatie, van opgekropte pijnlijke gevoelens. Als kinderen dat in welke vorm dan ook laten zien, is het goed dit te interpreteren als: het gaat niet goed (welbevinden is verstoord); wat vraagt het kind van mij. Hierbij dienen uiteraard de ouders betrokken te worden.

Correctie van onacceptabel gedrag moet op een accepterende wijze te gebeuren. Het gedrag wordt bijgestuurd terwijl het kind geaccepteerd blijft. Hierbij zeggen we zo weinig mogelijk het woord "nee" en "niet".

De volgende handelingen kenmerken deze benaderingswijze:

- Stop gedrag op een heldere en duidelijke manier
- Zeg kort wat je wilt: "ik wil dat je stopt met slaan".
- Hand (bijv. met slaan) tegenhouden
- Geen negatieve emotie tonen (niet boosheid of verdriet laten zien, maar neutraal blijven)
- Gevoel laten ontladen en dit aanmoedigen
- Toon respect (geen kleinerende opmerkingen)
- Houd een vriendelijke toon
- Gebruik weinig woorden; Een kind wat boos is kan je niet volgen als je in lange zinnen spreekt. Wees duidelijk en houd het kort.
- Blijf bij de ik-boodschap

De kern van bovengenoemde aanpak is:

- Geef de grens aan (dit mag niet)

- Toon respect
- Bied hulp.

Er wordt geen gebruik gemaakt van straf en kinderen worden niet in een aparte ruimte gezet om 'af te koelen' of 'na te denken'. Wanneer het kind, doordat het bijvoorbeeld boos is, storend voor andere kinderen is op de plek waar het speelde, neemt de pedagogisch medewerker het kind even mee naar een andere plek en gaat samen met het kind iets anders doen. In dit geval wordt naar het kind benoemd dat het op dit moment niet lukt om op die plek te blijven spelen en dat de pedagogisch medewerker het kind helpt om even iets anders te kiezen om te spelen. Eventueel kan het kind ook uitgenodigd worden om de pedagogisch medewerker te helpen met een taakje (bijvoorbeeld de tafel dekken). Als het kind het fijn vindt om nog even alleen ergens te spelen (nadat de pedagogisch medewerker het spel heeft helpen opstarten) dan kan dit. Het 'alleen zijn' moet niet als straf worden ervaren door het kind en de pedagogisch medewerker moet wel in de buurt blijven en zo nu en dan even bij het kind gaan kijken. We geven het kind de ruimte om zijn/haar emoties te tonen en nog over te praten als het daar behoefte aan heeft.

3.8 De sfeer in de groep

Er heerst een ontspannen open sfeer in de groep. Dit doen wij door:

- Niet te schreeuwen of te roepen door de groep, maar de kinderen zoveel mogelijk individueel te benaderen. Ook bij het corrigeren van ongewenst gedrag. We stoppen ongewenst gedrag dan ook door het kind te benaderen op een duidelijke maar vriendelijke toon.
- We proberen contactinitiatieven te herkennen en hierop te reageren (interactie). We reageren op lichaamstaal, verbale signalen en oogcontact van het kind. We geven aan dat we het contact herkennen, ook al zijn we ergens mee bezig: "Ja, wat goed van je. Ik kom zo bij je als ik klaar ben met".
- Van groot belang is niet alleen wat we zeggen maar ook hoe we het zeggen (prettige conversatietoone en vriendelijke lichaamstaal).
- We volgen het spel van het kind en storen ze zo weinig mogelijk. Kijk naar de kinderen zonder te praten, het kind voelt dan je aanwezigheid en betrokkenheid. Als er toch iets gezegd wordt praten we over de activiteiten waarop de aandacht van het kind gericht is. We spelen mee in de fantasiewereld van het kind en laten ons daarbij leiden door de structuur die door het kind geschapen is. We corrigeren een kind niet in zijn spel tenzij het daar zelf om vraagt.
- We hebben begrip als iets niet lukt en laten kinderen de ruimte om hun teleurstelling of verdriet te ervaren. We delen in het plezier en succes.
- We zorgen voor adequate inrichting en het aanbieden van spelmaterialen.
- Als kinderen binnen hun draai niet kunnen vinden of hun energie niet goed kwijt kunnen gaan we activiteiten buiten doen.

3.9 Contact met ouders en informatieoverdracht

Wanneer ouders vertrouwen hebben in de pedagogisch medewerkers en hun kind hierdoor met een gerust gevoel naar Toya's Toetties brengt draagt dit ook bij aan de emotionele veiligheid van het kind. Dit vertrouwen groeit door bewuste aandacht en een goede informatieoverdracht.

Bij het binnen komen van de ouder en het kind worden zowel de ouder als het kind welkom geheten. Het kind krijgt even de aandacht van de pedagogisch medewerker. Het kind voelt

zich hierdoor welkom en gezien. Het is prima als een kind zelf iets kiest om mee te spelen. Als een kind niet kan kiezen doet de pedagogisch medewerker een voorstel. Wanneer het kind aan het spelen is kan de overdracht met de ouder plaats vinden. Het is belangrijk dat de ouder kwijt kan wat hij/zij belangrijk vindt om te vertellen.

Vervolgens is er er ruimte voor afscheid nemen. Het ene kind wil graag op de arm genomen worden en samen met de pedagogisch medewerker de ouder nazwaaien bij het raam. Het andere kind wil niet zwaaien maar direct gaan spelen. De pedagogisch medewerkers volgen het kind en als er sprake is van een ritueel dan zijn ze hiervan op de hoogte en volgen ze dit. Wel zegt de ouder altijd even dat hij/zij weg gaat en wanneer het kind weer gehaald wordt. Bewust afscheid nemen is belangrijk.

Tijdens het ophalen wordt er altijd even tijd voor de ouder vrijgemaakt voor een overdracht. De pedagogisch medewerkster vertelt hoe de dag gegaan is aan de ouder. Wanneer er meerdere ouders tegelijk komen moet de tijd die hieraan besteed kan worden wat beperkt worden.

Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van een online schriftje via KOVnet. Pedagogisch medewerkers schrijven hierin en ouders kunnen ook dingen er in schrijven. In dit schriftje worden ook regelmatig foto's geplaatst. Op die manier kunnen de pedagogische medewerkers de ervaringen, successen en teleurstellingen van het kind met de ouders delen. Ouders kunnen ook dingen kwijt die zij belangrijk vinden om te vermelden. Eenmaal per jaar wordt het kind ook geobserveerd. Aan deze observatie wordt een oudergesprek gekoppeld.

4. Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van de persoonlijke competentie

4.1 Inleiding

Met de ontwikkeling van de persoonlijke competentie wordt bedoeld op de ontwikkeling van brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en flexibiliteit, die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Maar ook de verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals de motorische, creatieve (spel, muziek) de taal en cognitieve ontwikkeling horen bij het ontwikkelen van de persoonlijke competentie. Wij gaan ervan uit dat kinderen de ruimte moeten krijgen om zich op zijn/haar eigen tempo te ontwikkelen. We gaan ervan uit dat pedagogische medewerkers vanuit hun opleiding deskundig zijn en kennis hebben van de globale stappen in de ontwikkelingsfasen en deze kennis meenemen bij het volgen van de kinderen. Voor medewerkers die zich hier nog eens nader in willen verdiepen kan het Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar gelezen worden. Onze visie is gericht op de individuele ontplooiing van kinderen. Wij vertrouwen erop dat elk kind dat in z'n eigen tempo doet. Toch vinden we het belangrijk dat pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de kinderen wel in de gaten houden en aan de bel trekken als er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind.

4.2 Het volgen van de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen

Als een kind zich goed voelt is het vrolijk, zorgeloos, onderzoekend, ontdekkend en nieuwsgierig. Hierdoor ontwikkelt het kind zich, het voelt zich fijn, veilig en vertrouwd en gaat

op ontdekking. Het is aan de deskundigheid van de pedagogisch medewerkers om, wanneer een kind zich niet lekker voelt (dus een verstoring van dit welbevinden), dit te onderkennen. Dit gebeurt in nauw overleg met de ouders. De pedagogisch medewerker wordt hierin ondersteund door trainingen en de regelmatige werkbegeleiding.

Natuurlijk begeleiden en volgen we de ontwikkeling en het welbevinden van een kind. Er wordt op gelet dat ieder kind dat aanwezig is iedere dag "echt gezien" (dus bewust gevolgd) wordt. We volgen de kinderen door schriftelijke observaties in het digitale schriftje van het kind zelf en de (dagelijkse) gesprekken met ouders. Daarnaast maken we gebruik van een kindvolgsysteem. De oudergesprekken vinden jaarlijks plaats rond de verjaardag van het kind. Van te voren doen we een observatie en deze observatie wordt besproken met de ouders tijdens het oudergesprek. De jaarlijkse observatie en het oudergesprek wordt altijd uitgevoerd door de mentor van het kind.

Als blijkt dat een kind zich niet optimaal ontwikkeld wordt dit met de ouders besproken en wordt er door de pedagogisch medewerker uitgelegd welke stappen er genomen zouden kunnen worden.

Als blijkt dat een kind zich niet optimaal ontwikkelt, kunnen er verdere stappen genomen worden. Hiervoor hebben wij het protocol 'opvallend gedrag'. We observeren het kind extra en bespreken onze bevindingen/ zorgen met ouders. Samen met de ouders maken we een plan van aanpak voor de komende weken. Als er aanleiding toe is kunnen ouders verwezen worden naar het Jeugdgezondheidszorg (JGZ) of de huisarts. Als organisatie hebben wij de rol ouders daarin te adviseren en te ondersteunen. De keuze in de te nemen stappen is aan de ouders.

Als de problemen vooral op de opvang plaats vinden (bijvoorbeeld gedragsproblemen) dan kan een pedagoog gevraagd worden om het kind te observeren op de groep. Als de problemen meer thuis plaats vinden kunnen de ouders thuis hulp krijgen.

Bij het plaatsingsgesprek van een nieuw kind, wordt gevraagd naar het verloop van de zwangerschap en de bevalling. Rondom een zwangerschap, bevalling en de eerste periode van een baby op de wereld kunnen veel aspecten invloed hebben op de verdere ontwikkeling van een kind. Soms zijn problemen als gevolg van een bijv. stressvolle zwangerschap en/of een moeizame bevalling, in de eerste levensjaren nog niet heel zichtbaar. Pas als het kind naar groep 3 van de basisschool gaat, vallen ze vaak op. Hoe eerder je de ontwikkelingsproblemen signaleert, hoe sneller het kind hulp kan krijgen. Om bovenstaande reden is het belangrijk dat we weten van evt. bijzonderheden rondom de zwangerschap en/of bevalling. Mocht er bijzonder gedrag optreden kunnen we indien nodig een koppeling maken naar de verkregen informatie bij de intake.

Bij het plaatsingsgesprek wordt ook vermeld wie de mentor wordt. Dit kan zowel mondeling, via het digitale schriftje als via de mail met de ouders gecommuniceerd worden.

De pedagogisch medewerkers en de houder hebben om de maand een teamoverleg waarin het welzijn en de ontwikkeling van alle kinderen wordt besproken. Daarnaast ondersteund de pedagogisch coach bij vragen over de ontwikkeling van een kind. Desgewenst kan de pedagogisch medewerker een training volgen of een vorm van intervisie.

4.3 Ontwikkelen door spel

In de ontwikkeling van kinderen neemt het spel een essentiële plaats in. Het kan gezien worden als het dagelijks brood voor kinderen. In spel kunnen kinderen hun creativiteit kwijt en leren kinderen wie ze zijn. In spel kunnen kinderen experimenteren met wat ze in de werkelijkheid hebben leren kennen. Kinderen leren ook in sociaal opzicht van samenspelen: rekening houden met elkaar, beurten geven en verdelen.

Ook op de andere ontwikkelingsgebieden, zoals motorisch, cognitief, taalvaardigheid, sensomotorisch worden de kinderen uitgedaagd door middel van spel.

Voorbeelden van spel waardoor de motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd zijn: buitenspelletjes waarbij er moet worden gerend, getikt, etc. Balspellen (leren vangen en gooien), maar imitatiespel waarbij de kinderen bewegen, bijvoorbeeld op fietsjes of traptrekkers.

Voorbeelden waarbij de cognitieve ontwikkeling wordt gestimuleerd door spel zijn bijvoorbeeld de spelletjes die je 1 op 1 of in een klein groepje met kinderen kunt doen. Het kind moet bij dit soort spelletjes dingen onthouden en/ of een strategie bepalen. De taalontwikkeling wordt onder andere in vrij-spelsituaties ontwikkeld. Als kinderen bijvoorbeeld situaties nabootsen uit het leven van volwassenen. Als pedagogisch medewerker speel je zo nu en dan mee met het spel en voeg je woorden toe die de woordenschat van de kinderen vergroten. Maar kinderen leren ook veel woorden van elkaar.

Door zich al spelend te ontwikkelen op allerlei vlakken zal het kind steeds zelfstandiger kunnen functioneren in een veranderende omgeving. Zingen en lezen heeft hier natuurlijk ook een bijdrage aan.

Sensomotorische ontwikkeling is het gebruik maken van zowel je zintuigen als je motoriek. Juist deze combinatie helpt kinderen te leren over zichzelf in relatie tot hun omgeving. Het kind leert via de zintuigen, dus door te voelen, zien, horen, ruiken en proeven en daarop te reageren door te bewegen of iets te doen, zoals iets grijpen, vasthouden, kruipen of lopen. Voorbeelden hiervan zijn, samen iets bakken, proeven uit onze eigen moestuin, met mais, kikkererwten spelen, maar ook een bloten voeten pad met allemaal verschillende ondergronden.

Van groot belang hierin is hoe we kinderen de mogelijkheid bieden te gaan spelen en te begeleiden in hun spel.

Kinderen begeleiden in hun spel, zonder ze te storen, doen we door de 11 interactiestrategieën toe te passen.

1. Doe op ooghoogte met de kinderen mee.
2. Observeer: verzamel informatie, voel in en luister naar de kinderen.
3. Volg het voorbeeld van de kinderen en doe om beurten iets. Sluit dus aan bij het spel, speel mee op de manier zoals het kind speelt.
4. Maak opmerkingen om een gesprek te beginnen.
5. Benoem en beschrijf wat de kinderen doen.
6. Laat blijken dat je geïnteresseerd bent in wat de kinderen zeggen.
7. Moedig de kinderen aan om door te gaan en ondersteun het gesprek.
8. Stel niet te veel vragen.
9. Bied kinderen ondersteuning en contactmogelijkheden. Als het contact tussen kinderen niet helemaal soepel verloopt kun je de kinderen helpen bij het verwoorden van de intenties.

10. Speel mee met de kinderen.
11. Moedig kinderen aan zelf problemen op te lossen.

4.4 Thematisch werken

We werken gedurende het jaar met thema's. De vier seizoenen komen elk jaar terug als thema. Daarnaast zijn er een aantal thema's die jaarlijks wisselen. De thema's duren ongeveer 4 weken, soms kan een thema ook langer duren omdat een bepaald seizoen wat langer duurt, waarna er een overgangswEEK volgt.

Het draaiboek van het thema is een leidraad voor de dag. De precieze invulling van de dag hangt af van de behoeftes van de kinderen en de belevingswereld van de kinderen. Als 1 van de kinderen net een broertje heeft gekregen zal hier de nodige aandacht aan geschonken worden en raakt het thema enigszins naar de achtergrond.

De hoeken worden ingericht passend bij het thema, op zo'n manier dat het interessant en uitdagend is voor de kinderen en waarbinnen ze met fantasie en creativiteit kunnen spelen.

Bij de inrichting van de groepsruimtes bij een thema, worden alle hoeken zoveel mogelijk in de sfeer van het thema gebracht.

Bij zoals het thema winter kan de poppenhoek worden omgetoverd met o.a winterkleding stukken. Kan er in de bouwhoek bijvoorbeeld een inglo worden gebouwd van wit geverfde wc rollen. Kan er gespeeld worden met sneeuw (scheerschuim) aan tafel.

Bij elk thema worden er 1 of twee boeken uitgekozen waarmee interactief voorgelezen kan worden. Het boek en de benodigde attributen worden bij elkaar gezocht. Interactief voorlezen maakt een boek veel interessanter. Doordat kinderen er meer betrokken bij zijn nemen ze nieuwe kennis beter in zich op. We zullen ook liedjes zingen die aansluiten op het thema. We zorgen dat elk thema aansluit op de volgende gebieden.

- Grove & fijne motoriek
- Sensomotorische
- Spraak & Taal
- Creatieve ontwikkeling
- Sociaal/ emotioneel
- Gedrag

4.5 Visie op speelmateriaal

Bij Toya's Toetties werken we zoveel mogelijk met open materialen. Dit zijn materialen waar kinderen hun eigen fantasie en creativiteit in kwijt kunnen. Deze materialen kunnen voor verschillend spel gebruikt worden. Met houten blokjes kunnen kinderen bijvoorbeeld huizen bouwen, maar het kan ook dienen als eten in de huishoek.

We maken geen gebruik van materiaal waar een batterij in moet. 'Niet levende' materialen komen vanzelf tot leven in de handen van een kind.

Daarnaast maken we veel gebruik van kosteloos materiaal. Wc-rolletjes, doosjes, kokers, het is allemaal prachtig speel- en knutselmateriaal. Het biedt de mogelijkheid om extra variatie aan te brengen zonder dat het veel kost.

Toya's Toetties vindt natuurbeleving belangrijk. We gaan veel met de kinderen naar buiten. Daarnaast halen we de natuur naar binnen. Dit doen we bijvoorbeeld door materialen zoals kastanjes, dennenappels en dergelijke te introduceren in de huishoek of op een thema tafel te presenteren.

Een zandtafel kan ook eens gevuld worden met maïs (voor de oudere kindjes) of ander natuurlijk materiaal. Ook hebben we verschillende sensomotorisch speelgoed, zo leren de kinderen met hun zintuigen spelen.

De pedagogisch medewerkers zorgen elke dag voor een voorbereide leeromgeving. Een voorbereide omgeving is een ruimte die steeds opnieuw op de ontwikkelingsfasen of spelbehoeften van de aanwezige kinderen is afgestemd. Gedurende de dag ordent de pedagogisch medewerker regelmatig het speelgoed op vaste plekken in de ruimte. Ze doet het zo dat de opstelling de kinderen weer uitnodigt om met hernieuwde interesse verder te gaan spelen. Ze doet bijvoorbeeld zoveel mogelijk samen met de kinderen, alle ballen weer in de bak, de bekers weer op een rij, de pop weer in het bedje, etc. Op deze manier blijft het overzichtelijk voor de kinderen en worden ze niet overspoeld met speelgoed en dus prikkels, en komen ze niet tot spel. Van de meeste materialen wordt een kleine bak gepresenteerd in een kast waar de kinderen bij kunnen. Als blijkt dat kinderen aan het materiaal niet genoeg hebben, dan wordt er een 2^e bak bij gepakt.

Het criterium voor geschikt speelgoed voor baby's is: kan de baby het grijpen met zijn handen of voeten? Geeft het hem voldoende verschillende ervaringen zoals: betasten, voelen, vastpakken, bekijken, in de mond stoppen, schudden, slaan, in of op elkaar zetten, schuiven, enz. Daarvoor is een diversiteit aan vormen, kleuren, structuren, materialen, omvang en gewicht nodig. De voorkeur gaat uit naar objecten die een baby aanzetten tot activiteit en creativiteit. Speelgoed dat uit zichzelf niets doet, komt tot leven in de handen of voeten van een baby. Het levert een baby veel nieuwe inzichten op wanneer hij het speelgoed zelf vast heeft en beweegt en ontdekt wat hij er allemaal mee kan. Voordoen is niet nodig. Vaak doet hij er iets mee wat wij niet (meer) verzonnen zouden hebben. Door voor te doen, te helpen of 'belerend' bezig te zijn, ontnemt de volwassene het kind de mogelijkheid om zelf te ontdekken, ofwel: te leren wat het zelf kan en wat nog niet. Iets wat een baby zelf heeft ontdekt maakt hij zich werkelijk eigen en dat geeft hem voldoening. Wanneer een baby het speelgoed zelf manipuleert groeit zijn zelfbewustzijn. Wanneer de baby het materiaal zelf kan oppakken, neerleggen en opnieuw kan pakken doet hij dat geconcentreerd, aandachtig en met plezier. Speelgoed dat door batterijen beweegt of geluid maakt, amuseert de baby wel, maar veroorzaakt tegelijkertijd een passieve (of juist

overprikkelde) baby. Daarom gebruiken we geen speelgoed met batterijen.

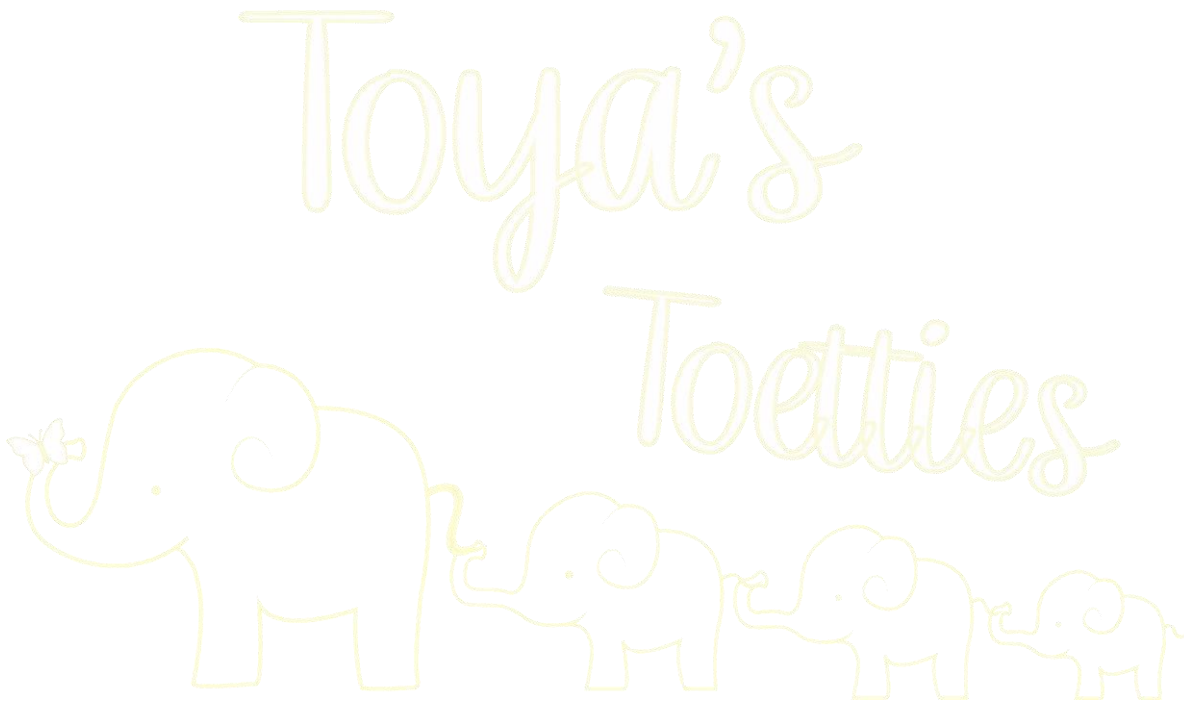
Voor de dreumes is het van belang dat er meerdere exemplaren van hetzelfde speelgoed zijn. Dit om objecten te kunnen vergelijken of te ontdekken dat twee van hetzelfde in elkaar passen (bijvoorbeeld meerdere ronde kommetjes). Het zet hem aan het 'denken'. Hij gaat vergelijken, combineren, variëren en verzamelen. Bovendien helpt een aantal van hetzelfde speelgoed conflicten tussen kinderen te verminderen.

4.6 Gebruik van radio, televisie, computer en tablet.

Wij zullen gebruik maken van een muziek installatie, om te kunnen dansen en zingen.

Tv, tablet en computer zijn voor de kinderdagverblijf kinderen niet aanwezig.

Mocht de tv worden gebruikt voor het kinderdagverblijf dat zit hier een tijdslimiet aan gebonden en kijken we iets wat thema gericht is,

5. Het bieden van mogelijkheden voor kinderen tot ontwikkeling van de sociale competentie

5.1 Inleiding

Het begrip sociale competentie verwijst naar een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, delen, samenwerken, helpen en conflicten oplossen. Het helpt een kind zijn sociale vaardigheden te ontwikkelen door interactie met anderen, deel uit te maken van een groep en deel te nemen aan groepsgebeurtenissen. Kinderen worden bij Toya's Toetties ondersteund en begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht. Op die manier kunnen ze steeds zelfstandiger relaties met anderen opbouwen en onderhouden.

5.2 Contact met leeftijdgenootjes

Het omgaan met andere leeftijdgenootjes is een belangrijke manier om sociale competenties te ontwikkelen.

Kinderen leren door het omgaan met leeftijdgenootjes zaken zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen (als je speelgoed afpakt van een ander dan heeft een ander verdriet), communiceren, delen, samenwerken, helpen en conflicten oplossen. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers dit op de juiste manier begeleiden. Als kinderen namelijk te veel negatieve ervaringen opdoen in de omgang met andere kinderen, dan lopen zij een verhoogd risico op de ontwikkeling van agressiviteit en teruggetrokken gedrag. Het is dus van belang om de omgang tussen kinderen in goede banen te leiden.

Dit doen pedagogisch medewerkers door een fijne sfeer te creëren in de groep. Ze geven het goede voorbeeld door op een rustige, respectvolle manier te praten tegen de kinderen. Ze stimuleren de kinderen om ook rustig te praten. Kinderen die buiten de groep vallen betrekken ze bij de groep.

De pedagogisch medewerkers geven zo veel mogelijk positieve aandacht aan de kinderen en zorgen dat elk kind zich gezien en gehoord voelt. Ze laten merken dat elk kind er mag zijn op de groep en zijn/haar kwaliteiten heeft. Ze stralen ook warmte en enthousiasme uit. Deze warme en positieve sfeer draagt er aan bij dat kinderen ook op een positieve manier met elkaar om gaan.

Als een kind uit de groep iets verdrietigs mee maakt of (langdurig) ziek is wordt hier aandacht aan besteed binnen de groep. De groep kan dan eventueel iets maken voor het groepsgenootje. Op deze manier leert een kind zich inleven in de ander en leert het steun te geven aan een ander.

5.3 Conflicten met leeftijdsgenootjes

Ruzie tussen kinderen komt regelmatig voor op de groep. Het is niet de bedoeling dat de pedagogisch medewerker altijd ingrijpt. Veel meningsverschillen spelen zich af in een paar seconden en dan lost het zich vanzelf op. De kinderen gaan elk wat anders doen of spelen weer vreedzaam verder. Allereerst kijkt de pedagogisch medewerker dus of zij wel of niet in moet grijpen. Kinderen zijn vaak heel capabel om zelf een aanvaring op te lossen.

Begeleiding bieden is nodig als:

- Het te gevaarlijk wordt,
- De ruzie maar blijft doorgaan,
- De partijen te ongelijk zijn,
- Er iets vernield wordt.

Belangrijk is hierbij het volgende:

- Er wordt een neutrale houding aangenomen (geen partij trekken dan moet het kind immers tegen twee personen opboksen in plaats van 1 en dan wordt het nog bozer).
- De pedagogisch medewerker gaat naar de kinderen toe en stopt hun gedrag met woorden en soms met daden; de kinderen worden uit elkaar gehaald of het voorwerp waarom gevochten wordt, wordt even afgenomen. De pedagogisch medewerker zorgt dat ze op ooghoogte is zodat ze de kinderen goed kan zien en zij haar.
- Er wordt een ik-boodschap gebruikt om aan te geven wat de situatie voor de pedagogisch medewerker betekent: "Ik zie dat jullie ruzie hebben".
- Er worden neutrale vragen gesteld en actief geluisterd: "Wat is er aan de hand?" (l.p.v. "Waarom heb je dat gedaan?"), en "dat heeft je echt pijn gedaan en je verdrietig gemaakt, hé?".
- Er wordt geholpen om de ruzie op te lossen door middel van overleg: De kinderen bedenken zelf een oplossing (de pedagogisch medewerker kan wel oplossingen toevoegen). Er wordt nagegaan of de oplossing goed begrepen wordt, door de oplossing nog eens te benoemen en te vragen of iedereen het daar mee eens is.

Een pedagogisch medewerker die de interacties tussen kinderen goed begeleid, besteedt niet alleen aandacht aan negatieve interacties en conflicten tussen kinderen, maar reageert ook positief wanneer zij positieve interacties en pro-sociaal gedrag laten zien. Ook dit gaat via de ik-boodschap: "Ik vind het leuk om te zien hoe jullie samen aan het tekenen zijn" of "Ik vind het fijn dat jullie Kindje a ook een handje geven voor de kring. Nu staat zij niet meer alleen".

5.4 De groepsruimtes

Een goede ingerichte ruimte geeft mogelijkheden voor rustig samenspel. Daarbij is niet alleen de afmeting van belang maar ook de inrichting, aankleding en materiaalkeuze. Wanneer we observeren hoe kinderen zich bewegen in de ruimte valt op dat ze behoefte hebben aan aanbod van verschillende activiteiten. Activiteiten die prikkelend en uitnodigend zijn en die bijdragen in de ontwikkeling van elk kind. Dit gebeurt op verschillende gebieden: fantasie, creativiteit, motoriek, taal en op het cognitieve vlak.

Op de groep zijn er verschillende hoeken ingericht, zoals een huishoek, een bouw hoek, een lees/relax hoek. De hoeken zijn enigszins afgebakend met een kast en/of een kleed. Op deze manier is het voor de kinderen duidelijk waar ze met het materiaal mogen spelen. We proberen kinderen te stimuleren het materiaal in de juiste hoek te houden en niet mee te

nemen naar andere hoeken. Tenzij de kinderen een duidelijk plan hebben om materialen met elkaar te combineren en dit het spel bevordert.

In deze hoeken wisselen de medewerkers zo nu en dan van materiaal. Zo kan de huishoek tijdens het thema 'ziek en gezond' een ziekenhuis worden. De bouwhoek kan gevuld met lego, maar ook met houten blokken of eens met kosteloos materiaal zoals wc-rollen en doosjes.

Voor de baby's zijn er ook verschillende hoeken, maar deze zijn minder afgeschermd, zodat de pedagogisch medewerker goed zicht heeft op de kinderen. Er zijn plekjes met een zacht kussen, waar de kinderen heerlijk op kunnen liggen, maar ook plekjes met een hardere ondergrond wat de motoriek bevordert (o.a. kruipen en lopen)

Toya's Toetties heeft er voor gekozen om een kleurrijke omgeving te creëren. Maar wat toch rust uitstraalt, daarom hebben wij gekozen op verschillende plekken voor bestickering.

Wij hebben gekozen voor verschillende speelhoeken, zodat de kinderen hun fantasie tot leven kunnen laten komen.

Er zijn verschillende speelmaterialen aanwezig, die de kinderen kunnen en mogen gebruiken. Op de locatie is een buitenruimte aanwezig, daar worden de kinderen uitgedaagd/ uitgenodigd om te bewegen, samen te spelen, leren en te ontdekken.

Zo is de bedoeling dat er een zandbak, blote voetenpad, stuk kunstgras, autobanden, boomstronken en een klimhuisje komt. In de buitenruimte is er een uitdagende speelroute die ze met de fiets of auto kunnen berijden (word nog gemaakt).

Op dit moment is er een buitenkeuken, moestuin, ballen en loopfietsen.

Er wordt goed bekeken hoe we de kinderen veilig kunnen laten ontdekken buiten, we zorgen dat er geen scherpe dingen op het terrein liggen, als ze ergens op kunnen klimmen zorgen we ervoor dat er houtsnippers erom heen liggen.

6. Het overdragen van waarden en normen

6.1 Inleiding

Om goed te functioneren in de samenleving waarvan zij deel uitmaken, moeten kinderen zich de waarden en normen, ofwel de "cultuur" van die samenleving eigen maken. Ouders leren kinderen niet alleen de gedragsregels die binnen het gezin gelden maar ook de waarden en normen die zij van belang achten voor het functioneren van hun kind buiten het gezin. De kinderopvang kan zorgen voor een nog breder kader. Bij Toya's Toetties worden kinderen gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving. Hierbij hebben we oog voor een respectvolle omgang met anderen en een actieve rol in de maatschappij (iets doen voor een ander).

6.2 Hoe we bijdragen aan de overdracht van normen en waarden

We vinden het belangrijk dat kinderen worden opgevoed tot zelfstandig en democratisch denkende burgers. De basisvoorwaarde is respect voor elkaar. Zo worden openheid, vertrouwen, begrip, solidariteit en fatsoen bevorderd. De pedagogisch medewerkers maken afspraken met kinderen. Ze leggen de afspraak en het belang van de afspraak ook aan de kinderen uit (passend bij het niveau van het kind)

Hieronder volgen voorbeelden van afspraken waarmee we bijdragen aan de overdracht van normen en waarden. Deze omgangsvormen doen de pedagogisch medewerkers voor en ze vragen deze omgangsvormen ook van het kind als dit te verwachten is van het kind op basis van het ontwikkelingsniveau en op een manier die passend is bij hun niveau.

- we praten op een prettige manier tegen elkaar (we schreeuwen niet)
- we groeten elkaar bij binnenkomst en weggaan
- we noemen elkaar bij de naam
- we eten zoveel mogelijk gezamenlijk (uitgezonderd als dit het slaapritme van een jong kindje in de weg zit)
- we laten elkaar uitpraten.
- we hebben respect voor elkaar en proberen geen ruzie te maken
- we proberen problemen mondeling op te lossen
- we wachten op ons beurt en dringen niet voor
- we delen met elkaar
- we helpen elkaar
- we zijn voorzichtig met het speelgoed van de opvang
- als we tegen elkaar praten dan kijken we elkaar in de ogen
- we luisteren naar de ideeën van een ander
- we accepteren de gevoelens van elkaar (een kind mag zich boos/verdrietig /teleurgesteld voelen)
- we geven elkaar waardering ("dat heb je goed gedaan")
- iedereen mag zichzelf zijn, we accepteren elkaars verschillen
- we zijn zuinig op de natuur en gaan respectvol om met de natuur (bijvoorbeeld geen afval in de natuur, geen takken van bomen breken)

De pedagogisch medewerkers geven altijd het goede voorbeeld in de omgang met elkaar en de overdracht van de normen en waarden.

6.3 Het plaatsingsgesprek en de dagelijkse mondelinge communicatie

Gedurende het plaatsingsgesprek komen de wederzijdse waarden en normen aan bod. Ouders kunnen aangeven welke zaken zij van belang vinden en de pedagogisch medewerkers vertellen over de waarden en normen van de opvang.

Daarnaast is er de communicatie bij het brengen en halen.

Het is voor ouders/verzorgers van belang aan het eind van de dag terug te horen hoe de dag voor hun kind is geweest: Hoe heeft het kind het gehad?,

Zijn er leuke voorvallen geweest?, Heeft het kind zich bezeerd?, enz. en hoe is hier mee omgegaan.

Hierbij worden elkaars waarden en normen weer gecheckt en besproken.

Vaak treft de ouder/verzorger bij de dagopvang aan het eind van de dag een andere pedagogisch medewerker dan 's ochtends toen het kind werd gebracht.

Pedagogisch medewerkers moeten onderling dus goed communiceren om de overdracht van informatie over een kind goed te laten verlopen. Bij het ophalen van de kinderen is er niet altijd voldoende tijd om uitgebreid te praten.

Wij bieden ouders/ verzorger de gelegenheid om op een ander tijdstip een individueel gesprek over hun kind te hebben. Ook kan er vanuit de pedagogisch medewerker behoefte zijn de ouder(s)/ verzorgers te spreken over hun kind. Soms gaan ouders/verzorger daar, om uiteenlopende redenen, niet altijd of niet direct op in.

Het is goed voor zowel pedagogisch medewerker als ouder/ verzorger (en uiteindelijk voor het kind) met elkaar in gesprek te blijven over een kind, om het kind te blijven volgen. Een belangrijk aspect is de manier waarop de pedagogisch medewerker zowel de ouders/verzorger als de kinderen benadert, respect voor elkaars waarden en normen, voor elkaars "zijn" is belangrijk. Een kind voelt zich welkom als het samen met zijn ouders/verzorger enthousiast wordt ontvangen, terwijl de ouder/ verzorger voelt dat het kind in goede handen is en warme aandacht krijgt.

Een kind is zo bijzonder dat er altijd wat bijzonders te melden valt!

Ouders/verzorger communiceren op verschillende manieren over hun kind. Soms spelen ook verschillende waarden en normen een rol. Juist omdat het over hun kind gaat kan de boodschap nadrukkelijk, stellend, emotioneel of veroordelend overkomen. Van een pedagogisch medewerker mag verwacht worden dat zij hier professioneel mee omgaat.

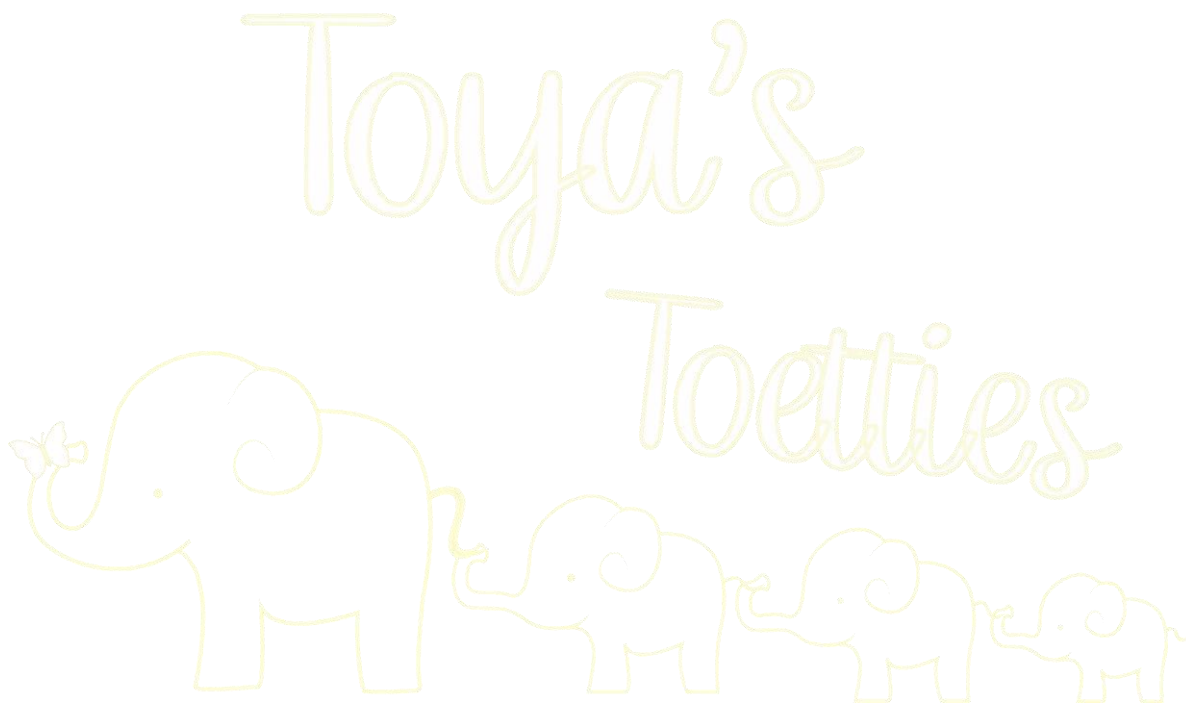
Soms komt het voor dat ouders/verzorger een bepaald idee hebben over de verzorging en begeleiding van het kind wat niet overeenkomt met de pedagogische visie. Of dat de pedagogische medewerkers bepaalde instructies krijgen die indruisen tegen hun gevoel wat het beste is voor het kind (bijvoorbeeld: een kindje mag niet meer overdag slapen van ouders, maar de pedagogisch medewerkers merken dat het kind de slaap nog wel nodig heeft op de opvang). In zulke gevallen is goede communicatie met ouders/verzorger ook erg belangrijk. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker uitlegt waarom we dingen op een bepaalde manier doen. Ook kan het uitleggen waarom een bepaalde keuze die de ouders/verzorger thuis maken op de opvang niet altijd de beste keuze is. De opvang is een andere situatie, met meer prikkels. Ook is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker luistert naar de redenen van de ouders/verzorger om dit aan te geven. Vaak vinden ouders/verzorger het fijn als er meegedacht wordt over bepaalde lastige situaties. Wanneer ouders/verzorger zich niet kunnen vinden in de pedagogische visie, dan wordt er in een gesprek met de houder/ medewerker gekeken of de opvang gecontinueerd kan

worden of dat het beter is dat er een andere oplossing gezocht wordt. Deze situatie is zeldzaam en proberen we te voorkomen.

Tijdens de interne trainingen wordt aandacht besteed aan verschillende manieren van communiceren.

Hier geven we een aantal handreikingen:

- Houd een professionele houding wanneer je in gesprek bent. Dit houdt in dat je je niet laat leiden door je eigen emoties, maar in het overzicht blijft.
- Als iets je emotioneel raakt dan ga je bij jezelf ten rade waar dit gevoel vandaan komt.
- Blijf uit de aanval-verdedigingsfeer,
- Vermijd het be- of veroordelen,
- Vertrouw op je eigen deskundigheid.

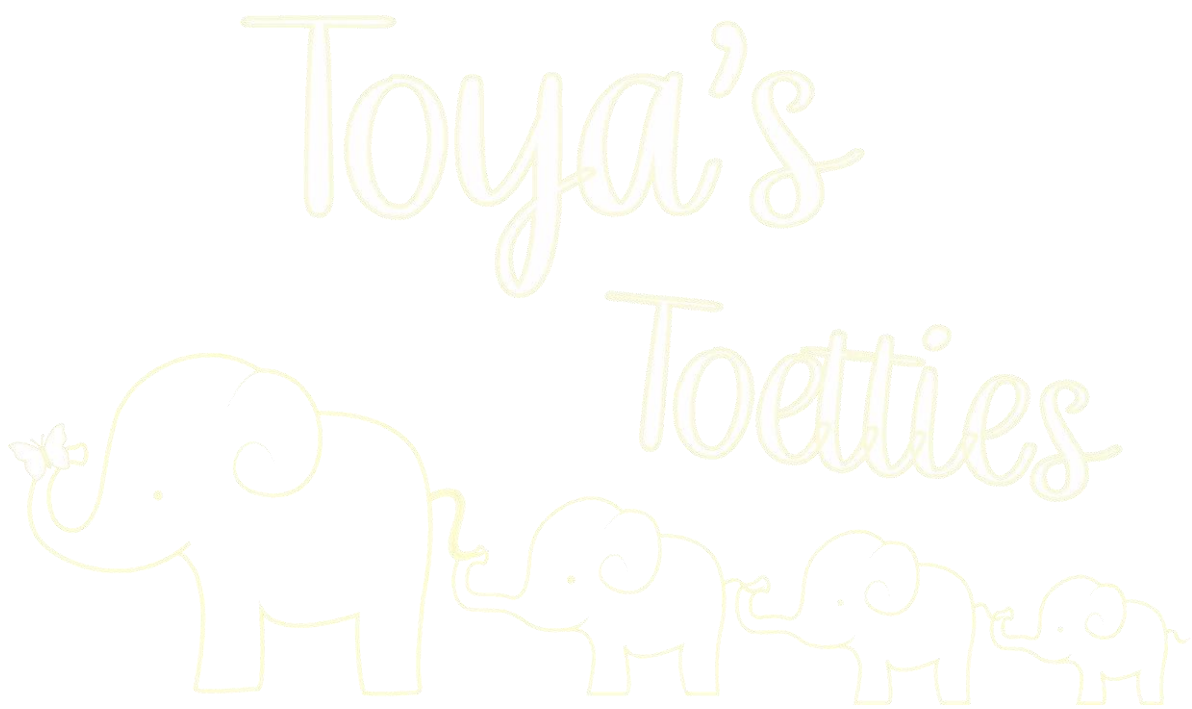
Bijlage 1 : Stageprocedure kinderdagverblijf groep

Stage procedure kinderdagverblijf groep

Omschrijving stappen	Datum uitgevoerd	Akkoord medewerker
<i>Oriëntatiefase (1-2) weken:</i>		
<i>De stagiaire is aanwezig tussen de breng-en haaltijden. Ze richt zich op de oudere kinderen en het vertrouwd raken op de locatie/groep en met het dagritme.</i>		
* rondleiding gebouw/groepen		
* Gelezen: informatieboekje voor ouders		
* Uitleg gekregen over dagtaken en dagritme		
• * Uitleg gekregen over schoonmaaktaken		
• * Gelezen: huisregels		
• * Uitleg gekregen over klaarzetten spullen eetmomenten		
• * telefoonnummers gekregen, uitleg wie bellen bij ziekte		
•		
<i>Eerste periode:</i>		
<i>De stagiaire is nu ook aanwezig tijdens de breng- en/of haalmomenten. Ze stelt zich aan de ouders voor. Ze brengt verdieping in het contact met de kinderen. Ze doet mee in de huishoudelijke taken. De verzorgingstaken worden steeds meer uitgebreid. Afhankelijk van de leerdoelen en kennis en ervaring van de stagiaire worden bepaalde taken sneller of minder snel geïntroduceerd. Dit is ter beoordeling van de stagebegeleider.</i>		
* Gelezen pedagogisch werkplan		
* Gelezen noodplan		
* Meegekeken met verschoonmoment dreumes		
* dreumes verschoont onder begeleiding		
* Mag zelf dreumes verschonen per:		
* Gelezen instructies veilig slapen		
* Meegekeken met moment op bed brengen (instructies bed gekregen)		
* Onder begeleiding een dreumes op bed gebracht (instructies bed herhaald)		
* Mag zelf dreumes op bed brengen per:		

Omschrijving stappen	Datum uitgevoerd	Akkoord medewerker
* Uitleg gekregen over werken met VVE-thema's		
* Is medeverantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoer van de VVE-thema's		

<i>Tweede periode</i>		
* Meegekeken bij het geven van de fles van een baby		
* Uitleg gehad over het verwarmen van de fles/borstvoeding		
* instructies fles/borstvoeding baby's gelezen		
* Fles gegeven aan baby onder begeleiding		
* Mag zelf fles geven per: (med. controleert temperatuur)		
* Mag zelf fles geven zonder controle per:		
* Uitleg gekregen over schrijven van schriftjes		
* Instructies 'mapje schrijven' gelezen		
* Schrijft een proefstukje in een mapje		
* Schrijft een stukje in het mapje en laat dit lezen		
* Mag zelfstandig in mapjes schrijven per:		
* Meegekeken met verschoonmoment baby		
* baby verschoont onder begeleiding		
* Mag zelf baby verschonen per:		
* Meegekeken met moment op bed brengen (instructies bed gekregen)		
* Onder begeleiding een baby op bed gebracht (instructies bed herhaald)		
* Mag zelf baby op bed brengen per:		
* Leest de overige beleidsdocumenten en protocollen		
* Vult een observatieformulier in, onder begeleiding		
* Is aanwezig bij een teamvergadering		
* Doet samen met een PM'er een oudergesprek		

Bijlage 2 Protocol Opvallend gedrag

Er zijn verschillende vormen van opvallend gedrag mogelijk:

Gedragsproblemen

Bepaalde gedragsuitingen zoals agressie, angst en drift zijn bij sommige kinderen vaker dan normaal aanwezig. Soms gaat dit gepaard met problemen in het leggen van contacten met andere kinderen en volwassenen. Dergelijk gedrag leidt meestal tot problemen bij het kind zelf en in de relatie die het kind met de omgeving heeft. Ook is het mogelijk dat een kind juist heel teruggetrokken is, nauwelijks opvalt in de groep en moeilijk contact maakt met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Als bovenstaande veelvuldig voorkomt, spreken we van opvallend gedrag.

Ontwikkelingsproblemen

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het ene kind ontwikkelt zich in een bepaalde periode op een specifiek ontwikkelingsgebied meer dan de ander.

De één kan bijvoorbeeld sneller lopen, de ander sneller praten. Op een bepaalde leeftijd hebben de meeste kinderen een aantal vaardigheden ontwikkeld. Aan de hand daarvan is een gemiddelde vastgesteld. Er zijn kinderen die boven het gemiddelde zitten, andere zitten er net onder.

Wanneer een kind zich merkbaar langzamer ontwikkelt dan voor zijn leeftijd gebruikelijk is, kan het zijn dat er een probleem is met zijn ontwikkeling.

Aangeboren beperking

Er kan ook sprake zijn van een aangeboren beperking. Denk bv. aan: contactstoornissen, een lichamelijke beperking of een afwijking aan het gehoor of gezichtsvermogen. Een kind kan daardoor ook opvallend gedrag vertonen.

Welke stappen dien je te nemen wanneer je opvallend gedrag bij een kind signaleert?

Signaleren

Signaleren betekent dat je opmerkzaam bent op iets dat opvalt bij kinderen. Je vraagt je af of het iets is om je zorgen over te maken. Het is belangrijk dat je niet te lang blijft rondlopen met vragen en twijfels. Als problemen tijdig herkend worden, is de kans op verergering kleiner. Door in een vroeg stadium signalen te herkennen als een stoornis of risico voor de ontwikkeling, kunnen pedagogisch medewerkers een bijdrage leveren aan vroegtijdige onderkenning. Als er gegronde redenen zijn om te vermoeden dat er sprake is van kindermishandeling en/of verwaarlozing treedt onmiddellijk het protocol kindermishandeling in werking.

Als pedagogisch medewerker dien je je zorgen en twijfels zo snel mogelijk te delen met je naaste collega('s) en betreffende leidinggevende en of houder.

Verhelderen

Om te besluiten of er iets gedaan moet worden, is het belangrijk om eerst meer duidelijkheid te krijgen over het signaal. Dit doe je door het kind eerst te observeren. Hiervoor gebruik je in dit geval het observatieformulier 'signaleren van mogelijke ontwikkelingsproblemen'.

Dit evalueer je met je naaste collega en betreffende leidinggevende en of ouders. Na het invullen en intern bespreken van het observatieformulier, moet er een afweging worden gemaakt, of het probleem daadwerkelijk zorgwekkend is en welke stappen er te nemen zijn. Vanaf het moment dat er stappen genomen worden is er sprake van dossiervorming. Dit dossier wordt opgeborgen in een afgesloten kast op het kantoor.

Vervolg stappen

Gesprek ouders

Het probleem hoeft nog niet helder te zijn als ouders er in worden betrokken. Juist in een zo vroeg mogelijk stadium is het goed de zorgen die er rondom een kind zijn met hen te delen. De mentor maakt daartoe binnen twee weken een afspraak met de ouders. Indien nodig

kan de houder hierbij aanwezig zijn. De wijze waarop het probleem bespreekbaar wordt is van essentieel belang.

Een dergelijk gesprek moet gevoerd worden in de sfeer van 'ik maak me zorgen', ik zag dat.....teruggetrokken is of dat.....erg veel conflicten heeft, etc.

Belangrijk punt hierbij is om aan de ouders te vragen of zij dezelfde ervaring hebben. Op deze manier bied je ouders een handreiking om erover te praten en wordt er een ingang gezocht om het probleem bespreekbaar te maken, zonder dat de ouders zich gelijk veroordeeld hoeven te voelen

Samenvattend moeten in een gesprek met de ouders de volgende punten naar voren komen:

- De ouders wordt verteld wat is opgevallen. Zorg voor feitelijke informatie.
- Er wordt aan de ouders gevraagd of zij dit ook opgemerkt hebben.
- De pedagogisch medewerker geeft aan welke zorgen zij en het team hebben.
- Er wordt aan de ouders gevraagd of zij die zorg delen.
- Er wordt gevraagd hoe ouders in dat geval met het bepaalde gedrag omgaan.

Als ouders zich herkennen in het opvallende gedrag, kun je samen met ouders een plan van aanpak maken. Hierin wordt beschreven hoe ouders thuis met dit gedrag om gaan, wat zou eventueel kunnen helpen. En hoe kunnen we op de groep het beste hier mee om gaan, vraag om handvaten.

Je spreekt hierbij met ouders af dat je de komende (maximaal) 4 weken, het kind blijft observeren. Hierna wordt een vervolgspraak met ouders ingepland. De tijd van observeren is afhankelijk van de omvang van het probleem en de frequentie waarop het kind bij Toya's Toetties is.

In het vervolgsprek evalueer je hoe het de afgelopen periode is gegaan. Je bespreekt of we op deze manier verder kunnen of dat er nog aanpassingen in het plan van aanpak nodig zijn. Het kan ook zo zijn dat er toch hulp van derden geadviseerd wordt.

Let op! Wij hebben als opvang een adviserende rol, wij hoeven de eventuele problematiek niet op te lossen en kunnen/ mogen geen diagnoses stellen. Hiervoor adviseren wij ouders om hulp van derden in te schakelen.

Observeren

Observeren is kijken en/of luisteren, waarbij dat wat gezien wordt, geregistreerd wordt. Het verschil met kijken en luisteren in het dagelijkse doen en laten ligt in het feit dat er zoveel mogelijk objectief gekeken wordt. Tijdens het kijken worden er geen conclusies getrokken en oordelen geveld. Het interpreteren van gevoelens, zoals medelijden, boosheid, geamuseerd zijn dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden. Ook het registreren moet zo objectief mogelijk gebeuren. Het observeren gebeurt door de mentor.

Plan van aanpak

Het is noodzakelijk het plan van aanpak te bespreken in het team en met de houder. Ieder lid van het team moet weten wat erin staat en wat er aan de ouders wordt voorgelegd. Het is van belang dat ieder teamlid zich ook aan de afspraken houdt die erin staan, zodat er voor het kind en optimale situatie ontstaat om het gedrag te veranderen. Denk ook om de overdracht naar invallers en stagiaires toe.

Spreek met elkaar de evaluatiemomenten af, waarin er als team wordt gekeken of er verbetering optreedt en of de gemaakte afspraken eventueel aangepast moeten worden. Als er een plan van aanpak is ontwikkeld om een bepaald probleem aan te pakken, maar dit blijkt onvoldoende te werken, dan kan er bij problemen waarop dit van toepassing is besloten worden om over te gaan tot beëindiging van de plaatsing